

maag
lever
darm
stichting

jaarverslag 2022

3	hoofdstuk 1	voorwoord directeur-bestuurder
4	hoofdstuk 2	bestuursverslag 2022
5		onze impact
6		impactroute: bewustwording en bewondering
8		impactroute: precies op tijd
10		impactroute: samen strijden voor een betere kwaliteit van leven
13		veertig jaar MLDS
14		voortuitblik 2023
15		organisatie en bestuur
18		verslag Raad van Toezicht
22		adviesraden en -panels
24		risicobeheersing
26		financiële resultaten
27		beleggingsbeleid
28		begroting 2023
29	hoofdstuk 3	jaarrekening 2022
56	hoofdstuk 4	overige gegevens

Het jaar 2022 was een jaar waarin we als Maag Lever Darm Stichting de deuren weer konden openzetten en het belang van de spijsvertering breed konden agenderen. Tijdens de ‘coronajaren’ hebben we natuurlijk niet stilgezeten. Toch was het goed om te merken dat de dynamiek bij vrijwilligers en medewerkers in 2022 energiek was als vanouds.

Evenementen als de Zuiderzee Klassieker konden gelukkig veilig en zonder beperkende maatregelen van start. We zagen vrijwilligers in het hele land zich inzetten voor de Maag Lever Darm Stichting om het verschil te maken bij het realiseren van onze droom: een gezonde spijsvertering voor iedereen.

Onderzoekers konden we faciliteren in het doen van noodzakelijk onderzoek op het gebied van preventie, vroege opsporing, behandeling en leven met spijsverteringsziekten. En we zetten in op het agenderen en beïnvloeden van voorstellen om de spijsvertering als portaal naar gezondheid op de kaart te zetten. Ik ben trots op alle stappen die we hierin hebben gezet.

Er lagen ook uitdagingen. Die hebben we met gezamenlijke kracht opgepakt waar dat kon. Zo hebben we intern gewerkt aan het verder optimaliseren van teams. Hoe kunnen we kennis en vaardigheden nog beter verbinden zodat we sterker zijn? En de olopemde inflatie en de impact hiervan op de inkomsten was een uitdaging waar we gedurende het jaar op hebben geanticipeerd. Actuele kennis, flexibiliteit en creativiteit waren de uitgangspunten om als organisatie voortdurend het kompas scherp te houden, en soms van route te veranderen waar dat nodig was.

De kers op de taart was in 2022 de bijeenkomst in het kader van ons 40-jarig bestaan. Samen met alle relevante partners, stakeholders en allianties gingen we met elkaar in gesprek over de toekomst. Waar is behoefte aan? En wat is

de stip op de horizon? Die laatste vraag is simpel te beantwoorden: op een dag zijn wij niet meer nodig! Maar tot die tijd gaan we met een gedreven team van medewerkers, vrijwilligers, patiëntenorganisaties, artsen en wetenschappers aan de slag!

Het jaar 2022 heeft ons nog scherper op koers gezet. In 2023 en de jaren erna gaan we hier de vruchten van plukken. In verbinding met onze samenwerkingspartners natuurlijk. En met dank aan alle mensen die ons helpen onze missie te realiseren: een gezonde spijsvertering voor iedereen!

Een bijzonder woord van dank aan Mariëlle van Oort, die in het afgelopen jaar gedurende een periode een aantal directietaken heeft waargenomen en zo mede heeft bijgedragen aan het realiseren van onze ambities.

Bernique Tool

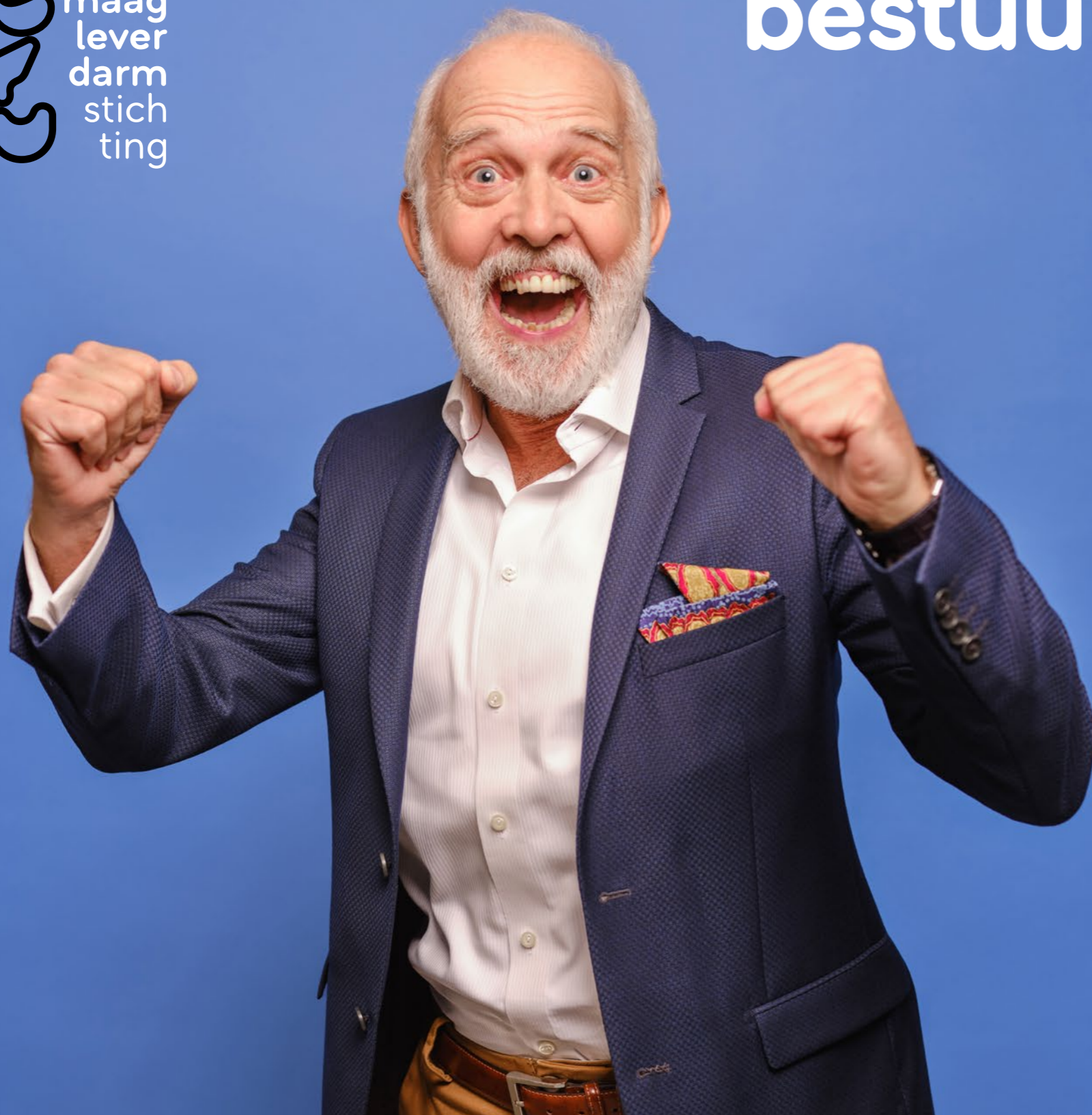
Directeur-bestuurder Maag Lever Darm Stichting

maag
lever
darm
stichting

bestuursverslag 2022

Een gezonde spijsvertering voor iedereen: dat is de droom van de Maag Lever Darm Stichting. Daar zetten we ons elke dag voor in. Al meer dan 40 jaar! De spijsvertering gaat over meer dan de bundeling van maag, lever, alvleesklier en darmen. Het is een stelsel waar tal van ziekten ontstaan en waar dus ook de oplossing voor meer gezondheid ligt.

In 1981 richtte professor Gips De Nederlandse Lever Stichting op. Naast behandeling van patiënten zag hij als internist en leverspecialist toen al het belang van onderzoek, samenwerking, ondersteuning, preventie en voorlichting. Daarom werkte de stichting al snel samen met patiëntenverenigingen en worden de eerste brochures uitgegeven. In 1996 wordt voor de huidige naam de Maag Lever Darm Stichting gekozen (MLDS). De MLDS wil de gezondheid van ons spijsverteringsstelsel bevorderen, ziekten voorkomen en vroegtijdig opsporen. Via voorlichting en de financiering van wetenschappelijk onderzoek willen we het verschil maken in het leven van patiënten met een van de 200 spijsverteringsziekten en hen ondersteunen bij het omgaan met hun ziekte. Dat doen we niet alleen. We werken samen met alle onderzoekscentra, ziekenhuizen, artsen, zorgverleners, wetenschappers, patiëntenverenigingen, ervaringsdeskundigen en hun naasten. En zonder de bijdragen van onze donateurs was ons werk uiteraard niet mogelijk geweest.

We zijn trots op de ontwikkelingen die in de afgelopen 40 jaar in het maag-, darm- en leverveld zijn bereikt en de bijdrage die de MLDS daaraan heeft mogen leveren. Zo werd in 2014 het bevolkingsonderzoek darmkanker ingevoerd, waar jaarlijks vele levens mee gered worden. We zijn ook trots op de vele onderzoeken die we konden financieren. We weten daardoor al heel veel, maar we willen nog veel meer weten. Want ons werk zit er nog niet op. Uit recent onderzoek door het RIVM blijkt namelijk dat spijsverteringsaandoeningen de derde oorzaak zijn van alle ziekenhuisopnames, na hart- en vaatziekten en kanker. Ook is de sterfte aan een maag-, darm of leveraandoening de laatste 25 jaar met een kwart toegenomen. Deze cijfers benadrukken een groeiend probleem. En juist daarom zijn de onderzoeken van levensbelang.

Je spijsvertering is van levensbelang! Ze is de bron van je afweersysteem en werkt samen met je brein. Het is de plek waar ziekte en gezondheid vorm krijgen. We willen dat iedereen dat weet én ernaar leeft. Door goed na te denken over wat je in je mond stopt. Van vullen naar voeden: jij hebt de regie! En door te luisteren naar wat je spijsvertering je al vertelt over je gezondheid. Daarom zeggen we tegen iedereen in Nederland:

Listen to your guts.

Focusthema's in deze route

Brand campagne Listen to your guts

Met de campagne Listen to your guts roept de MLDS alle Nederlanders op om beter naar hun spijsvertering te luisteren. Met een daverende drumsolo als wake-up call zetten we Nederland aan het denken over de spijsvertering. Het is de plek waar allerlei ziekten ontstaan en waar dus ook de oplossing voor meer gezondheid ligt. De nieuwe lijfspreuk van de MLDS, Listen to your guts, laat zien dat er een diepere waarheid achter deze populaire kreet schuilt: Je spijsvertering vertelt je alles over je gezondheid. Ook zeggen we: Je leeft maar één keer. Een uitspraak die je met je neus op de feiten drukt. Dus neem je buik serieus, eet gezonder en check je poep. Daarom ontwikkelden we in 2022 een spijsverteringstest, een gids met leefstijltips en een test waarmee mensen signalen van darmkanker leren kennen.

Microbioom

Het microbioom moet beter op de kaart. Daarom is op bestuurlijk niveau met academische leiders van Wageningen University & Research en Rijksuniversiteit Groningen het initiatief Buikbelang opgezet. Buikbelang heeft als doel om de werking van het microbioom beter te leren kennen. Aan de ene kant om te voorkomen dat aandoeningen en ziekten ontstaan in en vanuit je darmen. En aan de andere kant om ziekten beter te behandelen en klachten te verminderen. Om deze ambities te bereiken is een nationaal onderzoeksprogramma opgesteld dat toewerkt naar toepassingen waar de klinische praktijk en de algehele maatschappij baat bij hebben.

Gezonde voedselomgeving

Met het project 'Gezonde voedselomgeving' wil de MLDS het makkelijker maken voor de consument om onbewerkte, vezelrijke voeding te eten. Vezels zijn enorm belangrijk voor je gezondheid en de hoeveelheid vezels die we in Nederland binnenkrijgen is veel te laag. Door de kennis, houding en het gedrag te veranderen. Dit doen we met partnerships, gerichte acties en lobbyactiviteiten. In dit kader vond een succesvolle samenwerking met HelloFresh plaats in 2022. Daarbij stimuleerden we klanten om vezelrijke recepten te kiezen. Een deel van de opbrengst van de maaltijden ging naar de MLDS. We houden opties open voor herhaling.

Alliantie Voeding voor de Gezonde Generatie

Op initiatief van de samenwerkende gezondheidsfondsen (SGF) vormt de MLDS, samen met de Hartstichting, het Diabetes Fonds en de Nierstichting, het hart van de Alliantie Voeding voor de Gezonde Generatie. Deze alliantie zet zich in voor een maatschappij waarin gezond eten en drinken de standaard is. Te beginnen bij de jeugd. Dat doen we door te stimuleren dat het aanbod aan voeding gezonder, goedkoper, toegankelijker en aantrekkelijker wordt. Hierover zijn afspraken gemaakt in het Nationaal Preventie Akkoord. Maar bij het behalen van de doelen wordt nog weinig concrete voortgang geboekt. Om de doelen sneller te behalen wordt samen met externe partners intensief gewerkt aan een aanvullend plan.

De MLDS is de trekker van het kennisdossier 'Prijzverlaging groente/fruit': dit vormt de basis voor onze kennis- en lobbyactiviteiten op dit thema. We hebben contact met het ministerie van VWS en bieden daarbij onze hulp aan om de voorgenomen btw-verlaging naar 0% op groente en fruit zo snel mogelijk in te voeren. Lobbysuccessen werden geboekt op het vlak van tegengaan kindermarketing voor ongezond eten; en in gemeentelijk beleid zal het voortaan mogelijk worden om nieuwe fastfoodaanbieders in bepaalde wijken of bij scholen te weren. Daarnaast zijn we binnen deze Alliantie de kartrekker op het kennisdossier Promotie van Gezonde Voeding. Daarmee richten we ons op

het aantrekkelijk maken van gezonde voeding op locaties waar veel kinderen/jongeren komen. Het creëren van een gezonde voedselomgeving, waar de gezonde keuze de makkelijke keuze is.

Alliantie AlcoholPreventie voor de Gezonde Generatie

Samen met KWF vormt de MLDS de Alliantie AlcoholPreventie voor de Gezonde Generatie. Ook deze alliantie is een initiatief van de samenwerkende gezondheidsfondsen. Deze Alliantie maakt zich sterk voor een gezonde generatie door zich in te zetten voor een samenleving waarin het voor jongeren normaal is om geen alcohol te drinken, in een omgeving die hen daarbij ondersteunt. In 2022 bouwden we een stevig fundament voor de alliantie, met de nadruk op strategie- en planontwikkeling. Tegelijkertijd zijn er mooie stappen gezet in de verbinding met stakeholders. Er is intensief contact met het Trimbos-instituut (het onafhankelijke kennisinstituut voor onder meer preventie van alcohol) en met de MDL-artsen, onder andere via een sessie tijdens de Digestive Disease Days, een wetenschappelijk congres waar spijsverteringsziekten centraal staan.

In 2023 voeren we vanuit de Alliantie AlcoholPreventie voor de Gezonde Generatie een uitgebreide kenniscampagne om mensen te informeren over de relatie tussen alcoholgebruik en gezondheidsschade. De campagne richt zich specifiek op de relatie met zeven soorten kanker, waaronder lever- en slokdarmkanker.

Een spijsverteringsziekte snel opsporen is van levensbelang. Het voorkomt dat mensen overlijden aan een ziekte die kan worden genezen. En dat de kwaliteit van leven onherstelbaar verwoest wordt. Ook bij vage, onbeduidende buikklachten is het belangrijk om alarmsignalen te herkennen, zodat we ziektes vroeg in de kiem smoren. Dat maken we mogelijk door onderzoek, voorlichting en met toegankelijke instrumenten voor vroege opsporing.

Edwin Evers in actie voor MLDS in de darmkankermaand (maart 2022) bij de veiling van de eerste Oosterscheldekreeft van het seizoen.

Focusthema's in deze route

Leververvetting

Leververvetting is een probleem dat steeds groter wordt en tot ernstige en soms zelfs dodelijke complicaties leidt. MLDS werkt samen met de Nederlandse Vereniging van Maag-Darm-Leverartsen (NVMDL), de Nederlandse Vereniging voor Hepatologie (NVH), de Nederlandse Leverpatiëntenvereniging (NLV) en een vertegenwoordiger van het Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG) aan gemeenschappelijke doelen om leververvetting in Nederland vroeger op te sporen en in een eerder stadium te behandelen. Samen proberen we leververvetting ook in de eerstelijnszorg hoger op de agenda te krijgen en het zorgpad voor patiënten met leververvetting beter in te richten. Binnen de samenwerking worden afspraken gemaakt over de manier waarop subsidieaanvragen voor wetenschappelijk onderzoek op het gebied van leververvetting het meest effectief kunnen worden toegekend.

Darmkanker

In 2022 evalueerde de Gezondheidsraad het bevolkingsonderzoek darmkanker. MLDS pleitte daarbij, samen met arts-onderzoekers, Stichting Darmkanker en andere betrokken gezondheidsorganisaties, voor verlaging van de leeftijd voor deelname aan dit bevolkingsonderzoek van 55 naar 50 jaar. Het ministerie van VWS adviseerde de Tweede Kamer in december 2022 op basis van de evaluatie echter om de huidige deelnameleeftijd op 55-75 jaar te houden en via een regionale pilot de effectiviteit van een verlaging van de deelnamegrens te onderzoeken. MLDS blijft er bij VWS op aandringen om de leeftijdsverlaging te versnellen om zo meer levens te kunnen sparen en/of behandelmogelijkheden van patiënten te kunnen verbeteren.

In de darmkankermaand riepen we Nederlanders op om ook zelf alert te zijn op de alarmsignalen van darmkanker en de 7-signalentest in te vullen.

Onbegrepen spijsverteringsziekten/-klachten

De MLDS investeert in mogelijkheden om nog onbegrepen spijsverteringsklachten sneller te begrijpen en klachten te onderscheiden die horen bij bijvoorbeeld darmontstekingsziekten, Prikkelbare Darm Syndroom en spijsverteringskankers. In 2022 zijn er twee onderzoeken begonnen op het thema 'onbegrepen spijsverteringsklachten'. Het eerste onderzoek is gericht op het vroegtijdig opsporen van chronisch zuurstofgebrek in de darmen, dat tot ernstige pijn in de bovenbuik leidt. Het tweede onderzoek heeft als doel om bij mensen met pijn in de bovenbuik sneller de juiste diagnose te kunnen stellen. En om ze aan de hand van een gepersonaliseerde keuzehulp beter te informeren over de mogelijke oorzaak en behandeling van de pijn.

Slokdarmkanker

Vorig jaar brachten we de recente ontwikkelingen op het gebied van slokdarmkanker in beeld. Daarbij keken we naar risicogroepen, screeningsmogelijkheden en opsporingstechnieken die minder belastend zijn dan de huidige technieken. De resultaten uit deze analyse gebruiken we als leidraad voor de komende jaren. Door de stakeholders in kaart te brengen en te investeren in ons netwerk, hebben we voorbereiding getroffen voor het opzetten van een rondetafelgesprek. Met behulp van een sterk samenwerkend netwerk van experts verwachten we de meerjarendoelen helder te krijgen in de vorm van een routekaart.

We financieren verschillende meerjarige onderzoeken op het gebied van slokdarmkanker, waaronder onderzoek naar de ontwikkeling van minder belastende methoden en de inzet van kunstmatige intelligentie bij de vroege opsporing van slokdarmkanker.

Right on Time

MLDS subsidieert binnen de **subsidielijn 'Right on Time'** veelbelovende onderzoeken ter bevordering van vroege opsporing van spijsverteringsziekten. Op basis van de beoordeling van onze Wetenschappelijke Adviesraad (WAR),

ervaringsdeskundigenpanel en internationale referenten kende MLDS in totaal € 1 miljoen subsidie toe aan onderzoeksprojecten in relatie tot darmontstekingen, erfelijke darmkanker, NET-tumoren en chronische leverschade.

Bekendmaking subsidietoekenningen Right on Time op 7 december 2022.

impactroute: samen strijden voor een betere kwaliteit van leven

Wij begrijpen heel goed hoe een spijsverteringsziekte je leven verandert. Daarom steunen we mensen met een chronische maag-, darm- of leverziekte en mensen voor wie genezing niet meer mogelijk is. Door te ontdekken hoe je spijsvertering je nog kan bijstaan, ook al ben je ziek. Door taboes en stigma's bespreekbaar te maken. Maar bovenal door snel de juiste behandeling beschikbaar te maken en te zorgen voor een betere kwaliteit van leven.

Focusthema's in deze route

Coeliakie

Samen met de Nederlandse Coeliakie Vereniging (NCV) startten we dit jaar met de fondsenwervende campagne 'Grip op coeliakie'. We willen coeliakie in de toekomst voorkomen en betere behandelingen op maat mogelijk maken. Daarom stuurden we een fondsenwervende mailing naar de leden van de NCV, organiseerden we twee keer een glutenvrije bakactie en organiseerden patiënten en hun naasten door het jaar heen verschillende eigen acties. De opbrengsten uit deze acties komen ten goede aan onderzoek naar Coeliakie.

IBD

Samen met het Initiative on Crohn and Colitis (ICC), Verpleegkundigen & Verzorgenden Nederland Maag Darm Lever (V&VN), de Nederlandse Vereniging van Maag-Darm-Leverartsen (NVMDL) en patiëntenvereniging Crohn & Colitis Nederland (C&CNL) willen we meer en beter onderzoek mogelijk maken om de kwaliteit van leven voor darmontstekingsziekten (Inflammatory Bowel Diseases, ofwel IBD) te verbeteren. Via een IBD-call kozen we uit 15 ingediende onderzoeksvoorstellen er twee uit. Het gaat om de ontwikkeling van een slimme toiletbril voor thuisgebruik door IBD-patiënten, waarmee hopelijk in de toekomst op een voor patiënten en zorgverleners makkelijke manier opvlammingen voorspeld kunnen worden. Daarnaast om de ontwikkeling van een gepersonaliseerd dieetadvies, dat opgenomen gaat worden in twee veelgebruikte IBD-apps. Deze twee onderzoeken gaan begin 2023 van start.

We haalden mooie bedragen op voor deze twee onderzoeksprojecten: door het Crohn&ColitisNL peloton dat meefietste bij de Zuiderzee Klassieker en via een mailing naar de achterban van de MLDS.

Prikkelbare Darm Syndroom (PDS)

In 2022 is er aan de hand van de enquête voor PDS patiënten bekeken waar hun behoeftes liggen. De belangrijkste punten die hier naar voren kwam is dat 1 op

---

impactroute: samen strijden voor een betere kwaliteit van leven

de 3 patiënten nog geen passende behandeling heeft gevonden voor de PDS-klachten. De meeste patiënten zouden graag meer informatie ontvangen vanuit de experts, over bijvoorbeeld de meest recente onderzoeken. Deze informatie krijgen ze het liefst via de nieuwsbrief en de MLDS-website maar ook via social media. Daarom hebben we in september 2022 een nieuwsbrief verzonden naar onze achterban.

Omdat we graag meer onderzoek zouden willen doen en betere behandelingen op maat mogelijk willen maken, hebben we besloten om een fondsenwervende mailing te versturen. Dit was in samenwerking met de PDSB, waarbij de leden van de PDSB (zo'n 3.000 leden) fysieke post op de deurmat kregen, en de MLDS-achterban (ruim 53.000) een e-mail.

In september 2022 is er een nieuw onderzoek gestart in het Maastricht UMC+ dat gefinancierd wordt door de MLDS. In dit onderzoek wordt er met behulp van apps een analyse gemaakt om de relatie te vinden tussen leefstijl (voeding, stress) en klachten. Op basis hiervan kan er een gepersonaliseerd behandeltraject gestart worden. Daarnaast is aan hetzelfde instituut een studie afgerond waarbij gekeken werd naar het opzetten van PDS kennis expertise-centra. De resultaten worden begin 2023 bekend gemaakt.

In samenwerking met PatientPlus zal de keuzehulp van PDS op thuisarts.nl terecht komen. Dit is al lange tijd een wens van de PDSB en de MLDS en dit wordt in 2023 uitgevoerd.

Zuiderzee Klassieker

In september organiseerden we de jaarlijkse Zuiderzee Klassieker. Het wielerevenement, dat door oud-schaatser Jochem Uytdehaage werd afgetrapt, startte vanuit het centrum van Amersfoort, de vestigingsplaats van MLDS. Bijna 400 deelnemers lieten zich sponsoren en trotseerden de regen om geld op te halen voor MLDS. Naast dit evenement, haalden patiënten en hun naasten ook via acties die ze zelf door het jaar heen op touw zetten, prachtige bedragen op voor MLDS.

Aftrap Zuiderzee Klassieker 24 september 2022.

Samenwerkingen binnen deze route

Toiletalliantie

In 2022 heeft de Toiletalliantie bestaande activiteiten voortgezet. We stonden in contact met provincies en gemeenten over hun initiatieven om het aantal toiletten te vergroten. Samen met de alliantiepartners probeerden we zoveel mogelijk media-aandacht te genereren. Dat is goed gelukt: er zijn meer dan 300 artikelen verschenen over openbare toiletten, vooral over de ranglijst met toiletvriendelijke gemeenten en de diverse onderzoeken. We hebben meegewerkt aan de petitie over Treinen met toiletten en focusten rond Nationale Plasdag juist op winkelen.

Ook zijn we samen met Natuurmonumenten het project *When Nature Calls* gestart. Doel is om openbare toiletten in de natuur te plaatsen, zodat mensen met bijvoorbeeld spijsverteringsklachten, een stoma of incontinentie makkelijker op pad kunnen. Dit project is mogelijk dankzij een subsidie van de Postcode Loterij. In 2023 verwachten we de eerste toiletvoorzieningen te kunnen realiseren.

Deltaplan Alvleesklierkanker

Voor de meeste mensen is de diagnose alvleesklierkanker nu nog een doodvonnis. 80% van de patiënten overlijdt binnen een jaar. Voor hen is er geen hoop. Geen perspectief. Met het Deltaplan Alvleesklierkanker maken we hoop mogelijk. Het Deltaplan zet zich in voor de versnelling van wetenschappelijk onderzoek. Dit deden we onder andere door de financiering van PACAP, een landelijke database van patiëntgegevens. PACAP is niet zomaar een database, het is dé basis-infrastructuur voor het wetenschappelijk onderzoek naar alvleesklierkanker in Nederland. Meerdere nieuwe baanbrekende onderzoeken maken hiervan gebruik.

Daarnaast lanceerden we Deltaplan Alvleesklierkanker keuzehulp en app. De keuzehulp geeft mensen met uitgezaaide alvleesklierkanker meer controle

over hun behandelproces. De app is een betrouwbare bron van informatie na de diagnose en tijdens de behandeling.

Het Deltaplan is afhankelijk van donaties. Daarom werkten we ook dit jaar aan het vergroten van onze naamsbekendheid en het werven van fondsen. De band Van Dik Hout verbond zich als ambassadeur. Met een pop-up concert op De Dam zetten ze het Deltaplan in de spotlight. We organiseerden een succesvolle tweede editie van de Deltaplan Challenge Ameland, waarbij meer dan 100 deelnemers (veelal nabestaanden) geld inzamelden voor meer onderzoek. Ook organiseerden we een succesvolle eerste editie van Deltaplan Challenge De Vecht, waarbij patiënten en arts-onderzoekers samen in actie kwamen. Daarnaast vragen steeds meer nabestaanden om een donatie voor het Deltaplan tijdens de uitvaart. Het aantal volgers op onze sociale media, abonnees op de maandelijkse nieuwsbrief en bezoekers van de website groeiden gestaag.

Deltaplan Challenge Ameland 2022.

Op 23 december 2021 bestond de MLDS 40 jaar. Vanwege de coronapandemie duurde het tot 7 december 2022 tot we dit jubileum de aandacht konden geven die we wilden. Op gepaste wijze kwamen we bijeen met donateurs, artsen, onderzoekers, experts en andere stakeholders.

Het was namelijk ons jubileum, maar geen feest. Want met twee miljoen buikpatiënten in Nederland en een recent onderzoek van het RIVM dat aantoont dat spijsverteringsaandoeningen de derde oorzaak zijn van alle ziekenhuisopnames, is er geen reden tot feest. En als de sterfte aan maag-, darm- of leveraandoeningen de laatste 25 jaar met een kwart is toegenomen, dan zit ons werk er nog lang niet op. Daarom stond het jubileum vooral in het teken van voortuitkijken en de rol van de MLDS in onderzoek, voorlichting en bewustwording.

De oplossing begint in de buik

In ARTIS ging de dagvoorzitter Aldith Hunkar in gesprek met o.a. Ernst Kuipers, minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Als voormalig MDL-arts staat minister Kuipers vierkant achter de missie van de MLDS: een gezonde spijsvertering voor iedereen. "De oplossing voor een gezonder Nederland zit in de buik, daarom moeten we werken aan meer kennis over de spijsvertering en het microbiom in het bijzonder", aldus minister Kuipers.

Poort tot preventie

In het spijsverteringsstelsel kunnen ziekten als darmkanker, leververvetting en chronische ontstekingsziekten ontstaan. Maar er is steeds meer wetenschappelijk bewijs dat ook andere ernstige aandoeningen, zoals stofwisselingsziekten, aandoeningen aan het immuunsysteem en hart- en vaatziekten hun oorsprong vinden in de spijsvertering. En hersenaandoeningen, zoals de ziekte van Parkinson. Als het gaat om preventie, dan is in de nabije toekomst een sleutelrol weggelegd voor het darmmicrobiom, de micro-

organismen die zich in de buik bevinden. Deze bacteriën, gisten en schimmels kunnen belangrijke lichaamsfuncties beïnvloeden. Daarom wil de MLDS een vernieuwende kijk op de spijsvertering ontwikkelen, waar heel Nederland baat bij heeft. Als maatschappij moeten we het spijsverteringsstelsel serieuzer nemen. Dat begint bij een gezonde leefstijl, waarbij het eten van meer vezels centraal staat. Maar ook bij artsen, wetenschappers en beleidsmakers die de kracht van de spijsvertering steeds meer gaan erkennen en bij een omgeving die een gezonde leefstijl mogelijk maakt.

Toekenningen voor nieuw wetenschappelijk onderzoek

Tijdens de bijeenkomst in ARTIS werd ook bekend gemaakt welke onderzoeksteams dit jaar subsidie ontvangen voor vroege opsporing van spijsverteringsziekten. We geloven namelijk dat 'er op tijd bij zijn' voor veel spijsverteringsziekten het verschil kan maken. In de kans op genezing, maar ook als het gaat om kwaliteit van leven. Daarom zetten we onze subsidies mede in om aandoeningen eerder op te sporen. De subsidies zijn een belangrijk onderdeel van het werk van de MLDS. En dat zal het de komende jaren ook blijven. Zolang dat nodig is.

Minister Kuipers: "Oplossing voor meer gezondheid begint in de buik."

We geven steeds meer invulling aan onze impactroutes en hebben voor 2023 duidelijke projectplannen en scherpe keuzes gemaakt. Vanuit ons enthousiasme zouden we het liefst het verschil maken bij de veelheid aan MDL-problemen, maar dat kan natuurlijk niet. De scherpste in de keuzes is tevens nodig omdat we zien dat het geefgedrag in Nederland onder druk staat. Dat begrijpen we volkomen, én het motiveert ons om nog actiever en relevanter te worden voor donateurs.

Listen to you guts

We kijken ernaar uit om vol energie alle acties en evenementen uit te voeren die op de planning staan. We brengen ze nog meer in lijn met het *Listen to your guts* concept. Het hoogtepunt voor 2023 ligt in het voorjaar, waarin we de campagne herstarten met de oproep om goed naar je spijsvertering te luisteren en de spijsverteringstest te doen. Daarnaast is er meer aandacht voor Nationale Poepdag zodat meer mensen begrijpen hoeveel je stoelgang vertelt over je gezondheid. We lanceren de documentaire 'Mooie Meisjes Poepen niet' om de schaamte rondom darmziekten in beeld te brengen en te doorbreken. Daarna werken we met diverse fondsenwervende acties toe naar de jaarlijkse collecteweek in juni.

De kracht van het microbiom

Nederland is wereldwijd één van de koplopers op het gebied van microbiomonderzoek. Steeds meer partners sluiten zich aan bij Buikbelang, de landelijke samenwerking op het gebied van het microbiom. Samen met onze sterke kernpartners Rijksuniversiteit Groningen, Wageningen Universiteit & Research en onderzoekers van andere Nederlandse medische instellingen gaan we aan de slag om de werking van het microbiom beter te leren kennen. Binnen deze samenwerking start in 2023 het eerste microbiom onderzoek;

de GEEF-studie. Ook werken we met ARTIS Micropia aan een citizen science onderzoek naar het effect van vezelname op het microbiom.

Vroege opsporing

Veel spijsverteringsziekten kunnen beter worden behandeld als ze in een vroeg stadium worden opgespoord. Daarom financieren we wetenschappelijk onderzoek dat vroege opsporing dichterbij brengt. In 2023 richten we ons daarbij sterk op de vroege opsporing van darm- en slokdarmkanker. Bij darmkanker zullen we ons pleidooi voortzetten om de leeftijdsgrens voor deelname aan het bevolkingsonderzoek darmkanker te verlagen. Bij slokdarmkanker ligt de focus op het ontwikkelen van een meerjarenstrategie om tot snellere opsporing te komen. Bijvoorbeeld door duidelijker in beeld te krijgen wie er risico loopt om de ziekte te krijgen en door onderzoek te financieren voor de ontwikkeling van diagnostische tools.

Leve de collectant, vrijwilliger en donateur

Voor het vergroten van onze impact is geld nodig. We proberen donateurs via verschillende kanalen te bereiken en zoeken ook continu naar nieuwe wegen om dit te doen. We zijn ons ervan bewust dat de oorlog in Oekraïne en de daarop volgende prijsstijgingen onzekerheid met zich meebrengt. Donaties kunnen daardoor onder druk komen te staan. Dat maakt het extra bijzonder om te zien hoe vrijwilligers zich inzetten om geld op te halen voor MLDS en hoe donateurs ons blijven steunen. Zo gaat ieder jaar een grote groep vrijwilligers (organisatoren en collectanten) voor ons op pad tijdens de collecte. Aan alle medestrijders voor een gezonde spijsvertering; wat fantastisch dat jullie ook komend jaar weer langs de deuren gaan, om mensen te overtuigen van het belang van ons werk. Zonder jullie zouden we niet zijn waar we nu staan.

De Maag Lever Darm Stichting is een fondsenwervende organisatie en is aangesloten bij Samenwerkende Gezondheidsfondsen (SGF) en Goede Doelen Nederland (GDN). De stichting is bij de Kamer van Koophandel ingeschreven onder nummer 41010169 en staat onder leiding van een directeur-bestuurder. Een Raad van Toezicht adviseert en houdt toezicht op de stichting.

Vrijwilligers

In 2022 zetten ongeveer 11.000 mensen zich geheel belangeloos in voor de Maag Lever Darm Stichting. In 2022 gingen ruim 5.000 collectanten voor de MLDS op pad om geld in te zamelen voor de preventie, opsporing en behandeling van spijsverteringsziekten. Driekwart van hen collecteerde met de collectebus. De overige collectanten maakten (ook) gebruik van de online collectebus en/ of WhatsApp. Tien tot vijftien vrijwilligers zetten zich in voor fondsenwervende evenementen zoals onze jaarlijkse Zuiderzee Klassieker en de Deltaplan Challenge Ameland.

In 2022 was het weer mogelijk om langs de deuren te gaan met onze collectebus. We zagen het aantal collectevrijwilligers helaas dalen ten opzichte van de periode voor de coronapandemie. Voor de volgende collecte hopen we weer nieuwe collectanten en collecte-coördinatoren aan te kunnen haken.

Medewerkers

Op 31 december 2022 had de Maag Lever Darm Stichting 41 (in 2021: 35) betaalde medewerkers in dienst (31,75 fte, in 2021: 27,12 fte). In de manier waarop we werken staat het realiseren van impact centraal. Vanuit projectteams wordt samengewerkt om de vooraf gestelde doelstellingen te behalen. In elk project is de expertise van collega's uit de vakteams Inkomsten, Kennis en Communicatie & Voorlichting, en ondersteuning vanuit het team Bedrijfsvoering vertegenwoordigd. Projectmedewerkers hebben in 2022 deelgenomen aan een training impactgericht werken. Projectleiders hebben een aanvullende projectleiderstraining gevolgd. Daarnaast was er ruimte voor individuele training en coaching van medewerkers om te voorzien in persoonlijke ontwikkelingsbehoeften.

Vanuit deze gezamenlijke basis hebben de medewerkers vastgesteld met welke projecten de meeste impact kan worden behaald in 2023 en hebben ze voor deze projecten jaarplannen opgesteld. Deze vormen een leidraad voor onze activiteiten in 2023. Blijken onze inkomsten hoger dan begroot voor 2023, dan liggen er aanvullende plannen klaar voor extra onderzoek, voorlichting

en communicatie om ons doel te kunnen verwezenlijken: een gezonde spijsvertering voor iedereen.

Hybride werken

Thuiswerken heeft ook na het opheffen van de meeste coronamaatregelen in het voorjaar van 2022 een vaste plek gekregen in onze manier van werken. De werkvloer werd eind 2021 aangepast om verschillende manieren van werken te faciliteren, zoals hybride vergaderen en team-overleggen. Het is een plek geworden waar collega's elkaar ontmoeten en samenwerken, maar waar ook flexwerkplekken en focusruimten zijn gecreëerd voor individuele werkzaamheden en één-op-één calls. Medewerkers werken gemiddeld 50% van de tijd op kantoor, 50% thuis.

Functiehuis en profielen

De Maag Lever Darm Stichting heeft een generiek functiehuis met drie profielen, waarin we uitgaan van competenties, niet van functies en taken. Dit past bij onze visie en werkwijze. In ons personeelshandboek is een gedragscode opgenomen die past bij onze organisatie en de goede doelensector. Het personeelshandboek is eind 2022 geactualiseerd.

Functiewaardering

Onze waarderingscyclus past bij ons werkmodel dat onder andere uitgaat van projectmatig werken. Hierin is veel aandacht voor persoonlijke ontwikkeling in samenhang met teamontwikkeling en de organisatiedoelen. De grootste drijfveer van onze collega's is de bijdrage die zij leveren aan de samenleving. Veel collega's zetten zich dan ook buiten werktijd in als vrijwilliger voor MLDS, bijvoorbeeld als collectant of als vrijwilliger bij events.

Beloning

Waarderen en eerlijke beloning vinden we belangrijk. Ons waarderingsbeleid is transparant. Het is belangrijk voor onze doelstellingen om gemotiveerde en getalenteerde medewerkers aan te trekken en te behouden als

ambassadeurs voor onze organisatie. Medewerkers worden beloond via de functiewaarderingssystematiek van Hay Group. We bieden marktconforme salarissen en secundaire arbeidsvoorwaarden. Ons loongebouw bestaat uit elf salarisschalen. Daarbinnen zijn de functiefamilies en niveaus ingedeeld. Bij de jaarlijkse waarderingscyclus monitoren we dit, zodat we het in balans kunnen houden. Alle arbeidsvoorwaarden en personele regelingen zijn in het personeelshandboek vastgelegd.

Verzuim

Voor verzuimbegeleiding en -preventie werkt de Maag Lever Darm Stichting samen met een externe arbodienst. Per eind 2022 was het ziekteverzuimpercentage 10% exclusief zwangerschapsverlof (15% in 2021). Dit werd, net als in 2020, met name veroorzaakt door enkele langdurige ziektegevallen. Gemiddeld meldden medewerkers zich 1,77 keer ziek in 2022 (1,11 keer in 2021). Om de impact van het ziekteverzuim te verkleinen werden extra krachten ingehuurd in de verschillende teams, inclusief het strategisch team. Ook is een aantal projecten tijdelijk stilgelegd.

Personeelsbijeenkomsten

De Maag Lever Darm Stichting kent geen ondernemingsraad of personeelsvertegenwoordiging. In 2022 organiseerden we elk kwartaal een personeelsbijeenkomst van drie uur. Tijdens deze bijeenkomsten werden onder meer kwartaalcijfers toegelicht, jaarplannen voor 2023 voorbereid, een voorstel voor aanpassing van het organisatie-model besproken en het impactgericht werken uitgewerkt. Tijdens een wekelijkse korte bijeenkomst hielden collega's elkaar op de hoogte van lopende projecten. Er was ook een bijeenkomst waarbij de medewerkers met de Raad van Toezicht in gesprek gingen.

Efficiency

De Maag Lever Darm Stichting heeft de benodigde kernkwaliteiten in huis en besteedt specialistische taken, zoals juridisch advies, uit. Dit vergroot de slagkracht van de organisatie.

Integriteit

Vanuit onze maatschappelijke rol hechten wij veel waarde aan het vertrouwen dat de samenleving in ons stelt. Hieruit vloeit vanzelfsprekend voort dat de MLDS op een integere wijze uitvoering wil geven aan al haar activiteiten. Daarom hebben we een gedragscode opgesteld waaraan iedereen zich committeert en die integraal onderdeel uitmaakt van de waarderingscyclus. De gedragscode bestaat uit twee onderdelen: de interne regels en de regels met betrekking tot externe contacten. Daarbij valt te denken aan een veilig en vertrouwd werkklimaat en het omgaan met relatiegeschenken. De gedragscode wordt minimaal een keer per jaar geëvalueerd en indien nodig aangescherpt. Zo hebben we in 2022 de richtlijn voor het gebruik van alcohol tijdens werkgerelateerde evenementen aangescherpt, in lijn met onze activiteiten om Nederlanders bewust te maken van de schadelijke invloed van alcohol op de spijsvertering.

Schendingen van regels of normen die binnen de organisatie gelden kunnen worden gemeld bij een aanvoerder, de directeur-bestuurder of de externe vertrouwenspersoon. Dit is uitgewerkt in de Procedure Melding Misstanden. In 2022 zijn geen meldingen van dergelijke schendingen ontvangen.

Klachtenregeling

Zoals opgenomen in onze klachtenregeling registreren we de klachten die ons bereiken en nemen we contact op met iedereen die een klacht indient. Doel is altijd om te zoeken naar een passende oplossing. In 2022 ontvingen we 73 klachten (in 2021: 131). Het merendeel van deze klachten had betrekking op (de hoeveelheid) mailings aan bestaande donateurs en andere fondsenwervende activiteiten. Het aantal klachten lag in 2022 substantieel lager dan in 2021. Dit kan wellicht worden verklaard doordat we eind 2021 gestopt zijn met huis-aan-huis werving van donateurs.

Organisatie

Directeur-bestuurder Bernique Tool zet de koers van MLDS uit.

In 2022 deed zij dit samen met vier aanvoerders:

- > aanvoerder Inkomsten
- > aanvoerder Impact
- > aanvoerder Organisatieontwikkeling
- > aanvoerder Bedrijfsvoering

De directeur-bestuurder en aanvoerders vormen, samen met de bestuurssecretaris, het strategisch team. De aanvoerder Organisatieontwikkeling was een tijdelijke functie die in 2021 werd ingesteld om de organisatie te begeleiden in de organisatieontwikkeling die zij doormaakte na de eerdere invoering van het impactgerichte werkmodel. De functie is per 1 januari 2023 opgeheven. Gedurende een periode nam Mariëlle van Oort, naast haar al bestaande adviesrol, een aantal taken van de directeur-bestuurder waar.

De Maag Lever Darm Stichting werkte in 2022 vanuit drie impactroutes:

- > Bewustwording en bewondering - gericht op preventie van spijsverteringsziekten
- > Op tijd erbij - gericht op vroege opsporing van spijsverteringsziekten
- > Samen strijden voor een betere kwaliteit van leven - gericht op patiënten en hun naasten

Op elke route is een aantal projecten gedefinieerd die samen bijdragen aan de realisatie van de doelstellingen van de MLDS. De projectteams zijn multidisciplinair en bestaan uit leden van de drie vakteams van MLDS, ondersteund door het team Bedrijfsvoering:

- > vakteam Fondsenwerving
- > vakteam Kennis
- > vakteam Communicatie & Voorlichting

De Raad van Toezicht, de Wetenschappelijke Adviesraad, Maatschappelijke Adviesraad en ervaringsdeskundigenpanels bewaken de kwaliteit van de organisatie.

De Raad van Toezicht ziet toe op de realisatie van de doelstellingen van de Maag Lever Darm Stichting, is werkgever van de directeur-bestuurder, houdt toezicht op de werkzaamheden van de directie en staat de directie met raad terzijde.

De wettelijke bevoegdheden van de Raad hebben onder meer betrekking op het goedkeuren van het beleidsplan, de begroting, het jaarverslag en de jaarrekening en belangrijke investeringen. De directeur-bestuurder en het team van aanvoerders zijn verantwoordelijk voor de realisatie hiervan. De Raad heeft drie adviserende commissies ingesteld: de Auditcommissie, de Benoemings- en Remuneratiecommissie en de Impactcommissie.

In 2022 bereikten twee leden van de Raad van Toezicht het einde van hun tweede termijn: de heer P. Plaisier, RvT-lid en lid van de Auditcommissie (teruggetreden op 4 april 2022) en de heer H. Hendriks, RvT-lid en voorzitter van de Auditcommissie (teruggetreden op 16 mei 2022).

Twee nieuwe leden traden in 2022 toe tot de Raad van Toezicht: de heer J. Greitemann (financieel profiel) en mevrouw I. Hogenelst (commercieel/financieel profiel).

De Raad van Toezicht heeft in 2022 een toezichtkader vastgesteld. Hierin is onder andere uitgewerkt wat de RvT voor MLDS wil betekenen, welke rollen de Raad daartoe vervult, welke stijl ze hanteert, wat ze verstaat onder goed toezicht en waar de Raad toegevoegde waarde heeft.

Vergaderingen

In 2022 vergaderde de Raad van Toezicht vier keer in aanwezigheid van de directie. Daarnaast had de Raad regelmatig formele en informele contacten met de directeur-bestuurder en het team van aanvoerders.

De focus van de vergaderingen en gesprekken lag op:

- › Ontwikkeling en stabiliteit van de organisatie; de Raad van Toezicht keurde eind 2022 een voorstel goed tot aanpassing van de organisatiestructuur om het projectmatig werken beter te faciliteren;
- › Groei van de baten om terug te keren op de groeitrend van vóór de coronapandemie;
- › Aangaan en onderhouden van strategische samenwerkingen om de maatschappelijke impact van MLDS te kunnen vergroten;
- › Vergroten van de zichtbaarheid van de impact van het handelen van MLDS om het profiel van MLDS te versterken en daarmee in de toekomst meer inkomsten te kunnen genereren ten bate van preventie, opsporing en behandeling van spijsverteringsziekten.
- › Bespreken van reguliere managementrapportages.
- › Personeelsbezetting in relatie tot ziekteverzuim en te behalen resultaten.

"De organisatie heeft laten zien over de lenigheid te beschikken om na de coronapandemie haar activiteiten weer op peil te krijgen, te innoveren en nieuwe projecten in de steigers te zetten."

Joris Backer

voorzitter Raad van Toezicht

Commissies

De Auditcommissie kwam in 2022 zeven keer bijeen en boog zich onder meer over de jaarrekening 2021, reguliere managementrapportages, risicomanagement, beleggingsbeleid, bedrijfsvoering en de begroting 2023. Twee leden van de Auditcommissie traden in 2022 af en werden opgevolgd door twee nieuwe leden, onder wie ook een nieuwe voorzitter.

De Impactcommissie heeft impactmeting en -monitoring hoger op de agenda van de organisatie gezet. Met de verdere implementatie van het impactgericht werken in 2023, zal impactmeting structureel worden verankerd in de drie impactroutes. De Impactcommissie zal hier toezicht op houden.

De Benoemings- en Remuneratiecommissie heeft maandelijks overleg gevoerd, onder meer over de werving van twee nieuwe leden van de Raad van Toezicht, de besturing van de organisatie, tijdelijke waarneming van een aantal taken van de directeur-bestuurder en de directiebeloning.

Ontwikkeling Raad van Toezicht

In het kader van strategie, verdieping en educatie, kreeg de Raad onder andere een rondleiding in het Amsterdam UMC/locatie AMC op de afdeling Maag-, Darm- en Leverziekten, kreeg de Raad een update over lopend onderzoek gefinancierd door de MLDS en namen individuele RvT-leden deel aan educatieve, branche-gerelateerde sessies.

De Raad van Toezicht was uiteraard ook aanwezig bij het evenement ter gelegenheid van het 40-jarig bestaan van MLDS. De RvT-voorzitter stond stil bij de ontwikkelingen in het maag-, darm-, leverveld in de afgelopen 40 jaar en blikte vooruit op de rol van de MLDS in de komende jaren.

De Raad van Toezicht hield eind 2022 een zelfevaluatie. Mede op basis hiervan wordt het educatieprogramma van de Raad in 2023 concreet ingevuld. In het programma is ruimte voor een algemene introductie in de goededoelensector

en de spijsverteringsacademie, aangevuld met modules op het gebied van governance, financiën en fondsenwerving.

Onkostenvergoeding

Alle leden van de Raad van Toezicht zijn vrijwillig lid en ontvangen geen bezoldiging. De leden hebben recht op een vergoeding van reiskosten en overige onkosten. Hiervan is in 2022 geen gebruik gemaakt.

Leden Raad van Toezicht per 31 december 2022

Jhr. mr. J.P. (Joris) Backer (voorzitter)

Benoemd: 8 juli 2016; herbenoemd: 21 september 2020

Focus: Governance, bestuur

Commissies: Lid Benoemings- en Remuneratiecommissie

Functie: Zelfstandig adviseur voor organisaties op het grensvlak van publieke en private activiteiten

Nevenfuncties:

- > Lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal
- > Voorzitter Raad van Toezicht Stichting Voortgezet Onderwijs Haaglanden
- > Lid bestuur Stichting Fundatie Notelaers
- > Voorzitter Raad van Commissarissen Dunea N.V

Dr. A.M.T.J. (Annemieke) Deveer (vicevoorzitter)

Benoemd: 30 maart 2020; herbenoembaar: 30 maart 2024

Focus: Commercie, organisatie

Commissie: Lid Audit Commissie

Functie: Zelfstandig business consultant en ondernemer (Deveer Management & Advies B.V.)

Nevenfuncties: N.v.t.

Prof. dr. A.J. (Arjan) Bredenoord

Benoemd: 1 juli 2019; herbenoembaar: 1 juli 2023

Focus: Maag-, darm-, leverveld

Functie:

- > Maag-, darm- en leverarts bij het Amsterdam UMC
- > Hoogleraar maag-, darm- en leverziekten (in het bijzonder neurogastroenterologie en motiliteit)

Nevenfuncties:

- > Lid bestuur Motiliteitssectie van de Nederlandse Vereniging voor Gastro-enterologie
- > Lid Medische Ethische Toetsing Commissie Amsterdam UMC
- > Lid bestuur Europese Eosinophilic oesophagitis research Network EUREOS (sinds 2017)
- > Adviseur van diverse biotech ondernemingen, farmaceutische bedrijven, contractresearch organizations (CRO's), investeringsbedrijven en fabrikanten van medische hulpmiddelen.

J.R.J. (Jacques) Greitemann

Benoemd: 4 april 2022; afgetreden: 4 april 2023

Focus: Financiën

Commissie: Voorzitter Auditcommissie

Functie: Eigenaar en directeur van YOU@SOLUTION

Nevenfunctie: Lid Raad van Toezicht van Stimuleringsfonds
Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten

H.M (Tineke) Jacobs-van Vliet

Benoemd: 30 maart 2020; herbenoembaar: 30 maart 2024

Focus: Patiëntenbelangen

Commissie: Lid Impactcommissie

Functie: N.v.t.

Nevenfuncties:

- > Gastspreker bij Hostmanship
- > Gastspreker Hogere Hotelschool Maastricht
- > Coach van leidinggevenden

I.M.B. (Inge) Hogenelst CFP

Benoemd: 1 november 2022; herbenoembaar: 1 november 2026

Focus: Commercie, financiën

Commissie: Lid Auditcommissie

Functie: Directeur ABN AMRO MeesPierson Amsterdam/Bussum

Nevenfuncties:

- > Deskundig lid Tuchtcommissie Stichting Tucht recht Banken
- > Lid Verenigingsraad Crohn & Colitis Nederland (tot 1-7-2023)

V.M.S. (Viola) Peulen

Benoemd: 1 november 2019; herbenoembaar: 1 november 2023

Focus: Communicatie, fondsenwerving

Commissies:

- > Voorzitter Benoemings- en Remuneratiecommissie,
- > Lid Impactcommissie

Functie: Hoofd Corporate Communicatie Radboudumc

Nevenfunctie: Adviseur Radboud Fonds

Wetenschappelijke Adviesraad

De Wetenschappelijke Adviesraad, de Maatschappelijke Adviesraad en ervaringsdeskundigenpanels adviseren de directie bij het selecteren van kwalitatief hoogstaande en maatschappelijk relevante onderzoeken en fungeren als klankbord. De Wetenschappelijke Adviesraad (WAR) van de Maag Lever Darm Stichting bestaat uit Nederlandse artsen en onderzoekers. De leden zijn afkomstig uit verschillende vakgebieden. Alle vakgebieden op het gebied van de spijsvertering zijn in de commissies vertegenwoordigd. De WAR-leden zetten zich geheel belangeloos in voor de Maag Lever Darm Stichting en nemen voor drie jaar zitting in de Adviesraad. De WAR-leden spelen een belangrijke rol bij het beoordelen van de onderzoeksvoorstellen. Daarnaast kan de Maag Lever Darm Stichting hen ook advies vragen over allerlei andere wetenschappelijke vraagstukken.

Prof. dr. Manon Spaander, MDL-arts Erasmus MC.

Samenstelling Wetenschappelijke Adviesraad 2022

- > **Prof. dr. Geert Kazemier** (Amsterdam UMC/locatie VUmc)
- > **Prof. dr. Manon Spaander** (Erasmus Medisch Centrum)
- > **Prof. dr. Marco Bruno** (Erasmus Medisch Centrum)
- > **Prof. dr. Daisy Jonkers** (Maastricht Universitair Medisch Centrum)
- > **Prof. Jacques Bergman** (Amsterdam UMC/locatie AMC)
- > **Dr. Dave Sprengers** (Erasmus Medisch Centrum)
- > **Dr. Jeroen Buijsen** (Maastricht Universitair Medisch Centrum)
- > **Dr. Koen Peeters** (Leids Universitair Medisch Centrum)
- > **Dr. Arantza Farina** (Amsterdam UMC/locatie VUmc)
- > **Prof. dr. Louis Vermeulen** (Amsterdam UMC/locatie AMC)
- > **Dr. Roos Pouw** (Amsterdam UMC/locatie VUmc)
- > **Dr. Wilma Mesker** (Leids Universitair Medisch Centrum)
- > **Prof. dr. Ronit Shiri-Sverdlov** (Maastricht Universitair Medisch Centrum)
- > **Dr. Ineke van Lijnschoten** (PAMM)
- > **Dr. Daan van den Broek** (Nederlands Kanker Instituut)
- > **Prof. dr. Rinse Weersma** (Universitair Medisch Centrum Groningen)
- > **Prof. dr. Saskia van Mil** (Universitair Medisch Centrum Utrecht)
- > **Prof. dr. Hjalmar van Santvoort** (St. Antonius Ziekenhuis/UMC Utrecht)
- > **Dr. Guido Camps** (WUR)
- > **Prof. dr. Suzanne Gisbertz** (Amsterdam Universitair Medisch Centrum)
- > **Prof. Dr. Janneke Samsom** (Erasmus Medisch Centrum)
- > **Prof. dr. Gerd Bouma** (Amsterdam UMC/locatie VUmc)
- > **Dr. Maarten Tushuizen** (Leids Universitair Medisch Centrum)
- > **Dr. Ger Koek** (Maastricht Universitair Medisch Centrum)
- > **Dr. Maureen Guichelaar** (Medisch Spectrum Twente)
- > **Dr. Bart Takkenberg** (Amsterdam UMC/locatie VUmc)

Maatschappelijke Adviesraad 2022

De Maatschappelijke Adviesraad (MAR) van de Maag Lever Darm Stichting bestaat uit Nederlandse ervaringsdeskundigen, een verpleegkundig specialist, een MDL-arts en experts in het toepassen van wetenschappelijke methodieken in de zorg. De Maatschappelijke Adviesraad beoordeelt diverse soorten projecten op relevantie voor zowel patiënt als maatschappij. De leden van de Maatschappelijke Adviesraad zetten zich geheel belangeloos in voor de Maag Lever Darm Stichting en nemen voor drie jaar zitting in de Adviesraad. De Maatschappelijke Adviesraad speelt een belangrijke rol bij het beoordelen van onderzoeksvoorstellen.

Samenstelling Maatschappelijke Adviesraad 2022

- > **Nicole Plum** (projectleider patiëntenperspectief)
- > **Anna Devilee** (ervaringsdeskundige)
- > **Anne van Dijk** (dietethiek IBD en lever UMC Utrecht)
- > **Marcel Groenen** (arts/onderzoeker IBD voeding en beweging)
- > **Ingrid Buijs** (ervaringsdeskundige)
- > **Marco Mundt** (MDL-arts)

Ervaringsdeskundigenpanel

Om te bepalen of wetenschappelijke onderzoeken subsidie krijgen van de Maag Lever Darm Stichting, leggen we deze ook voor aan panels van ervaringsdeskundigen. Dit zijn mensen die ervaring hebben met een specifiek onderwerp. Het panel kijkt naar de relevantie van een onderzoek voor de patiënt.

Samenstelling Ervaringsdeskundigenpanel Right on Time 2022

- > Christa van Duin-van Meer
- > Khadija Berdouni
- > Ton van Hagen
- > Kay van der Meer
- > Laurie Rijdsdijk
- > Kirsten Smit
- > Nanda Bakker
- > Ida Jager
- > Wim Eysink
- > Petra Kellerhuis
- > Henriette Hardlooper
- > Michiel Brandjes
- > Nico Bruens

Elk jaar brengt de MLDS de risico's voor de organisatie in kaart. Op basis van de geschatte impact en de kans dat het risico zich zal voordoen, wordt een weging gemaakt van elk risico. Ook worden er maatregelen geformuleerd om de risico's te beheersen, voor zover nog niet verankerd in de interne processen.

In september 2022 heeft de directie de risico's opnieuw in kaart gebracht. Aan de hand een *heatmap* volgen we voortaan ook de ontwikkeling van de risico's in de tijd. Op basis van de risicoanalyse bepalen we hoe hoog onze continuïteitsreserve moet zijn om risico's af te kunnen dekken.

De risicobereidheid van de MLDS is in het algemeen laag. We zijn ons zeer bewust van het feit dat we zorgvuldig om moeten gaan met het geld dat donateurs en vrijwilligers aan ons toevertrouwen. Dat is altijd het uitgangspunt voor ons handelen. Op het gebied van reputatie is de risicobereidheid zeer laag, omdat dit direct invloed kan hebben op onze inkomsten. Datzelfde geldt voor fondsenwerving en wet- en regelgeving. Op het gebied van ICT is de risicobereidheid ook laag. Dit is terug te zien in de uitgangspunten van ons ICT-beleid. De belangrijkste risico's worden hier weergegeven.

Maatschappelijke ontwikkelingen (hoog risico)

De coronapandemie heeft laten zien hoe ontwrichtend maatschappelijk ontwikkelingen kunnen zijn. Begin 2022 brak de oorlog in Oekraïne uit, waardoor energieprijzen en andere kosten stegen. MLDS zag het aantal giften hierdoor dalen. Bovendien kwam het aantal collectanten, dat tijdens de coronapandemie is gedaald, niet meer terug op het oude peil. Omdat dergelijke ontwikkelingen zich moeilijk laten voorspellen, spreiden we de risico's door via meerdere kanalen fondsen te werven en door nieuwe fondsenwervende methoden en kanalen te ontwikkelen. Op het moment dat maatschappelijke ontwikkelingen

een negatieve impact hebben op onze organisatie, intensiveren we de monitoring van onze inkomsten, uitgaven en activiteiten en snijden we waar mogelijk in de kosten.

Organisatie (hoog risico)

Diverse omstandigheden, waaronder een krappe arbeidsmarkt, de transitie naar een nieuw organisatiemodel en persoonlijke omstandigheden, leidden er in 2022 toe dat verzuim en verloop onder medewerkers relatief hoog waren. De gunstige arbeidsmarkt zorgde ervoor dat het lastig was om vacatures te vervullen. Deze omstandigheden leidden tot een hoge werkdruk en verlies aan kennis. Door focus aan te brengen in de projecten en de capaciteit te vergroten door inhuur van externe krachten, kon de werkdruk worden verlaagd. Met de projectleiders en hun teams is intensief gewerkt aan het formuleren van haalbare doelstellingen voor 2023 met een reële inschatting van de benodigde intern capaciteit. Hiermee verwacht het strategisch team in 2023 met een stabiele organisatie haar impactdoelstellingen te kunnen realiseren.

Privacy (hoog risico)

De nieuwe telemarketingwetgeving die in juli 2021 van kracht is geworden heeft de mogelijkheden ingeperkt om donateurs die al een tijd niet gedoneerd hebben opnieuw te mogen benaderen. We respecteren de privacy van onze donateurs en zoeken daarom naar nieuwe fondsenwervende methoden om zo voldoende fondsen te werven om onze impactdoelstellingen te realiseren. We houden ons daarbij aan de geldende branchecodes. In 2022 zijn we een project gestart om beter inzicht te krijgen in de behoeften en interesses van onze donateurs om ze in de toekomst gerichter te kunnen benaderen. Dit project zetten we in 2023 door.

Financieel (medium/hoog risico)

Om fraude te voorkomen, zorgt MLDS voor een adequate inrichting van *checks & balances*, waaronder functiescheiding en het toepassen van het vierogenprincipe. Betalingsbevoegdheden- en procedures zijn vastgelegd in een

procuratieregeling. Zo wordt het risico op het verlies van financiële middelen en reputatieschade verkleind. In 2022 is er ook veel aandacht besteed aan training van medewerkers om beter inzicht te krijgen in aangegane financiële verplichtingen en eventuele uitputting van het budget. Onvoorziene negatieve marktonwikkelingen kunnen leiden tot tegenvallende beleggingsresultaten. In 2022 zagen we dat de oorlog in Oekraïne en de gevolgen daarvan op de financiële markten tot een negatief beleggingsresultaat leidde. Met onze reserves kunnen we schommelingen in het beleggingsresultaat opvangen.

MLDS was alert op de mogelijke negatieve impact van economische ontwikkelingen op de ontwikkeling van de uitvoeringskosten. Om eventuele kostenstijgingen op te vangen, is er extra kritisch gekeken naar uitgaven die konden worden uitgesteld of beperkt, zoals de inzet van externe bureaus. Dit is doorgezet in de begroting van 2023.

Positionering (medium risico)

MLDS richt zich op ziekten en aandoeningen die het hele spijsverteringsstelsel aangaan. Daarmee bedienen we een brede doelgroep. Dit heeft als gevolg dat MLDS op sommige ziektebeelden niet het enige gezondheidsfonds is dat actief is. Dit vraagt om een duidelijke positionering, bijvoorbeeld door het aantal projecten waar we ons op richten te beperken. Het biedt ook kansen om met andere fondsen op te trekken om gemeenschappelijk doelen te bereiken. Zo trokken we met de Nederlandse Coeliakievereniging op om fondsen te werven voor onderzoek op het gebied van coeliakie. We letten er bij dit soort samenwerkingsverbanden op dat het duidelijk blijft waar wij als organisatie voor staan.

We zijn ons bewust van de kracht van de media en de impact die negatieve media-aandacht kan hebben op het vertrouwen dat donateurs in ons stellen. Om zorgvuldig met dit vertrouwen om te gaan, volgen we de wet- en regelgeving en codes van brancheorganisaties zoals Goede Doelen Nederland en het CBF. Ook evalueren we regelmatig onze fondsenwervende methoden.

Op basis daarvan hebben we deur-tot-deurwerving van donateurs in 2022 definitief stopgezet.

ICT (medium risico)

Een *ransomware*-aanval vormt een reëel risico voor de organisatie. Als de ICT-beveiliging onvoldoende op orde is kan zo'n aanval er onder meer toe leiden dat systemen niet meer toegankelijk zijn en fondsenwervingsactiviteiten niet meer kunnen worden uitgevoerd. Dit leidt uiteindelijk tot hoge herstelkosten. Om ransomware-aanvallen te voorkomen worden frequent back-ups gemaakt van cruciale data en is er een bewustwordingsprogramma om medewerkers risico's te leren (h)erkennen.

Door beperkte capaciteit dreigen ICT-innovaties langzaam van de grond te komen. Gevolg hiervan is dat innovaties zoals *marketing automation* uitblijven of onvoldoende worden benut. Door hier meer prioriteit aan te geven kan een efficiencyslag worden gemaakt en kunnen opbrengsten op de langere termijn worden vergroot.

Wetenschappelijk onderzoek (laag risico)

Een van onze belangrijkste instrumenten om spijsverteringsziekten te voorkomen, op tijd op te sporen en te behandelen is de financiering van wetenschappelijk onderzoek. Elk jaar roepen we onderzoekers op om onderzoeksubsidies aan te vragen. Om de ontvankelijkheid en kwaliteit van de onderzoeken te kunnen beoordelen, hebben we heldere criteria opgesteld. De wetenschappelijke toetsing van de onderzoeken is in handen van de Wetenschappelijke Adviesraad. In 2022 hebben we gekeken hoe we het toekenningsproces zodanig kunnen inrichten dat de uiteindelijke selectie van onderzoeken die subsidie van ons ontvangen aansluit bij de volle breedte van onze impactdoelstellingen en voldoende aansluit bij de interesses van onze achterban. Dit laatste is van belang om via aansprekende voorbeelden voldoende fondsen te blijven werven voor de toekenning van subsidies voor wetenschappelijk onderzoek.

Resultaat 2022

We streven ernaar de inkomsten zoveel mogelijk direct te besteden. In voorgaande jaren hebben we een bestemmingsreserve gevormd, die we nu ook kunnen besteden.

Het resultaat in 2022 komt uit op een tekort van € 607.445 en komt daarmee onder het niveau van de begroting van €625.700 (€ 267.244 in 2021).

Qua inkomsten hebben we ook in 2022 te maken gehad met een ongeregeuleerde markt in de nasleep van de coronapandemie en het effect daarvan op verloop en verzuim. Maar ook de oorlog in Oekraïne en het hoge inflatiecijfer zijn factoren die logischerwijs effect hebben op (een verschuiving van) het geefgedrag in Nederland.

Halverwege het lopende jaar hebben we daardoor de forecast logischerwijs naar beneden moeten bijstellen, dit hebben we andermaal moeten doen voor de tweede forecast cyclus in oktober.

Nalatenschappen heeft daarentegen een opwaartse curve getoond naar het einde van het jaar. Evenals de inkomsten uit loterijen. Daar heeft de branche een succesvol jaar gehad wat resulteerde in een hogere afdracht voor hun aangesloten beneficianten.

Kosten en opbrengsten eigen fondsenwerving

Ons beleid is sterk gericht op het zo efficiënt mogelijk werven van fondsen. Dat doen we met name door strakke monitoring van de fondsenwervende activiteiten en door de ontwikkeling van nieuwe activiteiten en samenwerkingen.

CBF-keurmerk

De Maag Lever Darm Stichting heeft de CBF-Erkenning gekregen en houdt zich aan de normen die in deze regeling zijn opgenomen. Het CBF vereist dat organisaties direct zichtbaar maken welk percentage van de totale uitgaven zij aan de doelstelling besteden, welk percentage aan fondsenwerving en welk percentage aan beheer en administratie. We maken dit in één oogopslag duidelijk via het CBF-paspoort op onze website.

Het CBF vindt het belangrijk dat het percentage doelbesteding als percentage van de totale lasten over de afgelopen drie jaar gemiddeld minimaal 70% bedraagt. Bij de Maag Lever Darm Stichting is dit percentage 76,2% over 2022 (77,7% over 2021 en 70,7% over 2020). Het gemiddelde percentage over drie jaar is daarmee 74,9% (74,3% in 2021).

De gekwalificeerde activa bestaan uit liquide middelen, spaartegoeden en in voldoende mate liquide te maken beleggingen. Deze beleggingen moeten een rendement opleveren dat zorgt dat op lange termijn de hoofdsom in reële termen in stand blijft. Om zo te kunnen blijven voldoen aan onze doelstellingen.

We beleggen ons vermogen op een verantwoorde manier. We streven naar een redelijk rendement met een minimum aan risico's. Bovendien zijn we 'Social Responsible Investment (SRI)-proof'. Of anders gezegd: we beleggen niet in bedrijven die betrokken zijn bij de tabaks-, alcohol- of fastfoodindustrie. Daarbij beleggen we volgens de uitgangspunten zoals vastgelegd in de UN Global Compact Principles en de Richtlijn Financieel Beheer van Goede Doelen Nederland. Bedrijven die botsen met deze uitgangspunten sluiten we uit.

Maatschappelijke impact

Een klein deel van ons vermogen beleggen we in *INZET*, een seed capital-fonds dat zich richt op jonge sociale ondernemingen die zich met e-health, technologie of een andere vernieuwende aanpak inzetten om het leven van zorgbehoevenden (zoals mensen met een beperking, chronische ziekte en ouderen) leefbaarder te maken. We zijn hiervoor in 2019 een samenwerking aangegaan met andere gezondheidsfondsen, welzijnsfondsen en zorggerelateerde vermogensfondsen. Samen participeren we in het *INZET*-fonds. In het kader van deze samenwerking hebben we een toezegging gedaan om binnen tien jaar € 350.000,- aan kapitaal te verstrekken. In 2020 en 2021 hebben we kapitaalinjecties gedaan van in totaal € 105.000,-. Met onze investering van € 105.000,- in 2022 komt onze totale investering in het fonds uit op € 210.000,-. Op deze manier realiseren we ook via onze beleggingen maatschappelijke impact.

We spreiden de risico's van beleggen zoveel mogelijk. Dat doen we door:

- › het beheer van het eigen vermogen uit te besteden aan een professionele vermogensbeheerder (IBS Asset Management). Daarbij hebben we afspraken vastgelegd over de spreiding van de beleggingen;
- › ons beleggingsbeleid jaarlijks te evalueren, zowel intern als met de externe vermogensbeheerder. Indien nodig wijzigen we ons beleggingsbeleid;
- › de korte- en middellange termijnmiddelen deels op een bankrekening en deels op een spaarrekening aan te houden. Daardoor hebben we voldoende flexibiliteit;
- › te kiezen voor een defensieve manier van beleggen. Er wordt geïnvesteerd in obligaties, deposito's, spaarrekeningen en garantieproducten en slechts een klein deel wordt belegd in zakelijke waarden (aandelen). Hiervoor geldt dat er een bandbreedte wordt gehanteerd tussen de 27% en 33%. Het aandelenbelang bestaat uit duurzame ondernemingen met een solide balans en met een duurzaam competitief voordeel. De kosten van individuele aandelen zijn lager dan bij aandelenfondsen. En op deze manier is de gewenste duurzaamheid volledig te waarborgen. Het grootste deel van de portefeuille is belegd in obligatieleningen en -fondsen met een hoge kredietwaardigheid (investment grade). In 2022 hebben we te maken gehad met razendsnelle markttrentestijging met als gevolg een historisch slecht koersresultaat op beleggingen in obligaties. Dit is ook terug te zien in het resultaat van MLDS. Aangezien de portefeuille voor het overgrote deel uit obligaties bestaat wordt de stijgende rente op lange termijn als positief beschouwd.

Het jaar 2022 sloten we af met een negatief ongerealiseerd nettoresultaat van € 939.050,-.

	Begroot 2023
Baten	
Baten van particulieren	5.521.000
Baten van bedrijven	150.000
Baten van loterijorganisaties	2.000.000
Baten andere organisaties zonder winststreven	329.000
Som van de baten	8.000.000
Lasten	
Besteed aan doelstellingen	
Wetenschappelijk Onderzoek	2.310.856
Voorlichting	3.439.426
Zorg	-
	5.750.282
Wervingskosten	1.407.225
Kosten beheer en administratie	819.893
Som van de lasten	7.977.400
Saldo voor financiële baten en lasten	22.600
Saldo financiële baten en lasten	-22.600
Saldo van baten en lasten	-

jaarrekening 2022

Balans per 31 december 2022

In € na resultaatbestemming

	Referentie	2022	2021
Activa			
Immateriële vaste activa	1	252.122	243.374
Materiële vaste activa	2	97.188	102.151
Financiële vaste activa	3	228.251	170.578
Vlottende activa			
Vorderingen en overlopende activa	4	2.833.562	1.702.834
Effecten	5	4.131.711	5.070.761
Liquide middelen	6	4.854.737	6.271.526
Totaal activa		12.397.571	13.561.224
Passiva			
Reserves en fondsen			
Continuïteitsreserve	7	2.500.000	2.500.000
Bestemmingsreserves	8	1.612.921	2.220.366
Langlopende schulden	9	2.360.679	3.012.950
Kortlopende schulden	10	5.923.971	5.827.908
Totaal passiva		12.397.571	13.561.224

Staat van baten en lasten over 2022

In €	Referentie	2022	Begroting 2022	2021
Baten				
Baten van particulieren		6.051.645	6.597.000	5.991.267
Baten van bedrijven		284.331	549.000	597.407
Baten van loterijorganisaties		2.145.124	1.950.000	1.928.613
Baten andere organisaties zonder winststreven		279.000	350.000	119.500
Som van de geworven baten	11	8.760.100	9.446.000	8.636.786
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten e/o diensten		-	-	-
Overige baten		-	-	-
Som van de baten		8.760.100	9.446.000	8.636.786
Lasten				
Besteed aan doelstellingen				
Wetenschappelijk Onderzoek		2.620.588	2.915.287	3.103.333
Voorlichting		3.422.469	4.156.498	3.479.978
Zorg		315.396	400.000	479.950
	12	6.358.454	7.471.784	7.063.262
Wervingskosten	13	1.364.908	1.888.113	1.431.046
Kosten beheer en administratie	14	625.414	618.803	593.326
Som van de lasten		8.348.775	9.978.700	9.087.633
Saldo voor financiële baten en lasten		411.325	-532.700	-450.847
Saldo financiële baten en lasten	15	-1.018.770	-93.000	183.603
Saldo van baten en lasten		-607.445	-625.700	-267.244

Bestemming saldo baten en lasten 2022

	2022	2021
Mutatie Bestemmingsreserves	-607.445	-267.244
Resultaat conform Staat van Baten en Lasten	-607.445	-267.244

Kasstroomoverzicht 2022

In €	2022		2021	
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo van baten en lasten		-607.445		-267.244
Aanpassingen voor				
- afschrijvingen	107.331		57.856	
- impairment	47.326		-	
		154.657		57.856
Veranderingen in vlottende middelen				
Vorderingen	-1.130.728		-158.103	
Mutatie effecten	939.050		-269.723	
Kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	96.063		689.275	
		-95.615		261.449
Langlopende subsidieverplichtingen		-652.271		460.812
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		-1.200.673		512.873
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investeringen (im)materiële vaste activa	-111.116		-116.314	
Desinvesteringen materiële vaste activa	0		29.351	
Investeringen financiële vaste activa	-105.000		-35.000	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-216.116		-121.963
Mutatie geldmiddelen		-1.416.789		390.910
Stand geldmiddelen per 1 januari		6.271.526		5.880.616
Stand geldmiddelen per 31 december		4.854.737		6.271.526
Mutatie geldmiddelen		-1.416.789		390.910

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Algemene toelichting

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Activiteiten

De Maag Lever Darm Stichting is een onafhankelijke stichting, die gevestigd is op het Stationsplein 123, 3818 LE te Amersfoort. De stichting wil maag-, darm- en leverziekten voorkomen en (doen) bestrijden en daarbij de kwaliteit van leven van patiënten verbeteren. De rol die de Maag Lever Darm Stichting hierbij als geen ander inneemt is die van voorlichter, kennisbron en facilitator van wetenschappelijk onderzoek en zorg. Om haar missie te realiseren, werft de Maag Lever Darm Stichting fondsen en werkt zij intensief samen met vrijwilligers, patiëntenorganisaties, zorgprofessionals, onderzoekers, overheden en bedrijfsleven. De Maag Lever Darm Stichting staat geregistreerd onder nummer 41010169 bij de Kamer van Koophandel.

Algemene grondslagen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva gewaardeerd tegen nominale waarde. Als kortlopende vorderingen respectievelijk schulden zijn de bedragen verantwoord die in het eerstvolgende boekjaar zullen worden ontvangen respectievelijk betaald. Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans en de staat van baten en lasten zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Continuïteit

De jaarrekening is gebaseerd op continuïteitsveronderstelling, die gebaseerd is op een aantal aspecten. De verwachte inkomsten en bestedingen in 2023,

alsmede de liquiditeitsverwachting over 2023 zijn positief en laten geen knelpunten zien. De omvang van de continuïteitsreserve, de beschikbare liquide middelen op balansdatum en een stabiel donateursbestand zijn toereikend om risico's en tegenvallende inkomsten op te vangen.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaand jaar.

Valuta

De jaarrekening is opgesteld in euro's, de functionele valuta van de stichting.

Groepsmaatschappijen

Stichting Belangen MDL-Patiënten betreft een groepsmaatschappij en heeft dezelfde raad van toezicht als de Maag Lever Darm Stichting. Echter blijft deze stichting buiten de consolidatie, aangezien die van te verwaarlozen betekenis is voor het geheel. Er is een afzonderlijke jaarrekening beschikbaar.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van de Maag Lever Darm Stichting zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het noodzakelijk is voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Grondslagen voor waardering

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van afschrijvingen. Er wordt rekening gehouden

met bijzondere waardeverminderingen. Dit is het geval als de boekwaarde van het actief hoger is dan de realiseerbare waarde ervan. Het volgende afschrijvingspercentage van de verkrijgingsprijs wordt gehanteerd:

- › Automatisering 33,3%

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingswaarde verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingen worden gebaseerd op de verwachte toekomstige gebruiksduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

De volgende afschrijvingspercentages van de aanschafwaarde worden gehanteerd:

- › Verbouwingen 10%
- › Kantoorinventaris 20%
- › Automatisering 33,3%

Financiële vaste activa

De onder financiële vaste activa opgenomen overige vorderingen omvatten verstrekte leningen en overige vorderingen. Deze vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde. Vervolgens worden deze vorderingen gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Bijzondere waardeverminderingen worden in mindering gebracht op de staat van baten en lasten. Participaties waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Als resultaat worden in aanmerking genomen de in het verslagjaar ontvangen resultaatuitkeringen. In geval van een structurele waardevermindering zal de afwaardering van de participatie worden verantwoord, waarbij de afwaardering ten laste van de financiële baten en lasten wordt gebracht.

Bijzondere waardevermindering vaste activa

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

Een bijzonder waardeverminderingverlies wordt direct als een last verwerkt in de staat van baten en lasten. Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien er geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord. Het bedrag van de teruggenomen bijzondere waardevermindering wordt ten gunste van het resultaat gebracht.

Effecten

Effecten worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde en zijn voor waardering na de eerste verwerking onder te verdelen in effecten die onderdeel zijn van de handelsportefeuille en effecten die geen onderdeel zijn van de handelsportefeuille, zijnde eigenvermogensinstrumenten of obligaties. Effecten die onderdeel zijn van de handelsportefeuille worden, na de eerste verwerking, gewaardeerd tegen reële waarde. Waardeveranderingen worden rechtstreeks in de staat van baten en lasten verwerkt. Gekochte, rentedragende obligaties die geen onderdeel zijn van de handelsportefeuille worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien de reële waarde van een dergelijk individueel effect onder de (geamortiseerde) kostprijs komt, wordt de waardevermindering direct verwerkt

ten laste van de staat van baten en lasten. Voor rentedragende effecten vindt verwerking van de rentebaten plaats tegen de effectieve-rentemethode. Transactiekosten die zijn toe te rekenen aan effecten die na eerste verwerking worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen via de staat van baten en lasten worden rechtstreeks in de staat van baten en lasten verwerkt.

Transactiekosten die zijn toe te rekenen aan effecten die na de eerste verwerking worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen via het eigen vermogen worden in de eerste waardering verwerkt. Bij verkoop van de effecten aan een derde worden de transactiekosten in de staat van baten en lasten verwerkt. Sommige transactiekosten zijn toe te rekenen aan effecten die na eerste verwerking worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Die transactiekosten worden verwerkt in de eerste waardering. Effecten als onderdeel van de vlottende activa zijn op korte termijn verhandelbaar. De eventueel in de effectenportefeuille aanwezige vreemde valuta worden gewaardeerd tegen de slotkoers van het boekjaar.

Vorderingen

Vorderingen worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De voorzieningen worden bepaald op basis van een individuele beoordeling van de inbaarheid van de vorderingen en worden in mindering gebracht op de geamortiseerde kostprijs van de vordering.

Liquide middelen

De liquide middelen worden tegen nominale waarde opgenomen en staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de stichting.

Reserves en Fondsen

Het eigen vermogen van de Maag Lever Darm Stichting is opgebouwd volgens

het reglement van het CBF-keurmerk. Het CBF-keurmerk schrijft voor dat eigen vermogen kan worden aangewend in overeenstemming met de doelstellingen en dat de middelen wenselijk zijn voor de continuïteit van de doelstellingen. Met betrekking tot het eigen vermogen van de Maag Lever Darm Stichting wordt onderscheid gemaakt tussen bestemde reserves (op basis van een besluit van de Maag Lever Darm Stichting gevormd) en bestemde fondsen (door derden bepaald).

Projectverplichtingen

Projectverplichtingen worden verantwoord in het jaar waarin de (meerjaren) toezegging door de Maag Lever Darm Stichting heeft plaatsgevonden, ongeacht het jaar waarin de feitelijke betaling van de projectverplichting plaatsvindt. In de jaarrekening worden de projectverplichtingen verantwoord in een langlopend deel (verwachte betaling > 1 jaar) en een kortlopend deel (verwachte betaling < 1 jaar).

Schulden

Schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in de waardering bij de eerste verwerking opgenomen. Schulden worden na de eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Pensioenen

De Maag Lever Darm Stichting heeft de pensioenregeling van haar medewerkers ondergebracht bij Centraal Beheer. Dit is een beschikbare premieregeling gebaseerd op middelloon. Het contract voorziet in een gegarandeerd rendement van 4%. Op de Nederlandse pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden verplichte, contractuele of vrijwillige premies aan pensioenfondsen en/of verzekeringsmaatschappijen betaald door de Maag Lever Darm Stichting. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn.

Grondslagen voor bepaling van het saldo van baten en lasten

Algemeen

Het saldo van baten en lasten wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. De baten en lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde grondslagen voor waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden slechts opgenomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Lasten, verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Collecten

Opbrengsten uit collecten worden verantwoord in het jaar waarin de collecte is gehouden.

Giften

Giften worden verantwoord in het jaar waarin een specifieke actie heeft plaatsgevonden of in het jaar van ontvangst indien er geen specifieke actie heeft plaatsgevonden.

Nalatenschappen

De baten uit nalatenschappen worden verantwoord in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Wanneer dit niet mogelijk is, worden uitbetalingen in de vorm van voorschotten verantwoord in het boekjaar van ontvangst. De omvang van een bate uit nalatenschap kan betrouwbaar worden vastgesteld als op grond van het stadium waarin de afhandeling zich bevindt, een redelijke schatting van de hoogte van de nalatenschap kan worden gemaakt. Vervolgens wordt deze voor contante waarden vastgesteld op 90% en wordt onroerend goed gewaardeerd op € 1 tot het moment dat de WOZ- of taxatiewaarde bekend is. Zodra die bekend is, wordt het onroerend goed op

80% daarvan gewaardeerd. Het restant van de bate wordt verantwoord bij de financiële afwikkeling van de nalatenschap (ontvangst op de bankrekening).

Vruchtgebruik

De uit nalatenschappen verworven kapitalen waarop derden een vruchtgebruik hebben, worden in de jaarrekening verwerkt. De waarderingmethodiek die door de Maag Lever Darm Stichting wordt gehanteerd, is gestoeld op de berekening die de belastingdienst hanteert voor de berekening van erf- en schenkbelasting. De vorderingen uit hoofde van deze waardering zijn opgenomen op de balans. De baten worden via de staat van baten en lasten verwerkt.

Aandeel in acties van derden

De bijdragen van loterijen worden verantwoord in het boekjaar waarop de loterijbaten betrekking hebben.

Uitvoeringskosten eigen organisatie

De uitvoeringskosten eigen organisatie zoals de kantoor-, huisvestings- en overige bedrijfskosten worden evenredig verdeeld op basis van de mate van belasting door de medewerkers.

Personeelsbeloningen

Algemeen

Personeelsbeloningen (lonen, sociale lasten, enz.) vormen geen aparte regel in de staat van baten en lasten. Deze kosten zijn opgenomen in andere onderdelen van de staat van baten en lasten, te weten kosten besteed aan doelstellingen, wervingskosten en kosten beheer en administratie. Zie hiervoor ook de 'Verdeling kosten naar bestemming'.

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenen

De Maag Lever Darm Stichting heeft haar pensioenregeling verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten vorderingen onder financiële vaste activa, vlottende activa, liquide middelen en schulden. Alle financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, inclusief direct toerekenbare transactiekosten. Na de eerste opname worden financiële instrumenten gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. De Maag Lever Darm Stichting kent geen afgeleide financiële instrumenten.

Operationele leasing

Bij de stichting kunnen leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan het eigendom verbonden zijn, niet bij de stichting ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, met uitzondering van deposito's met een looptijd langer dan drie maanden. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Koersverschillen op geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest

zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

Dr. Duygu Harmankaya, arts-onderzoeker Erasmus MC.

Toelichting op de balans

Activa

1. Immateriële vaste activa

	Software
Stand per 1 januari 2022	
Verkrijgings- of vervaardigingsprijzen	303.451
Cumulatieve waardeverminderingen en afschrijvingen	60.077-
Boekwaarden	243.374
Mutaties	
Investeringen	86.199
Afschrijvingen	77.451-
Saldo	8.748
Stand per 31 december 2022	
Verkrijgings- of vervaardigingsprijzen	389.650
Cumulatieve waardeverminderingen en afschrijvingen	137.528-
Boekwaarden	252.122
Afschrijvingspercentage	33,3%

2. Materiële vaste activa

	Verbouwingen	Kantoor inventaris	Automatisering	Totaal
Stand per 1 januari 2022				
Verkrijgings- of vervaardigingsprijzen	62.643	162.396	151.433	376.472
Cumulatieve waardeverminderingen en afschrijvingen	1.044-	153.015-	120.262-	274.321-
Boekwaarden	61.599	9.381	31.171	102.151
Mutaties				
Investeringen	866	651	23.400	24.917
Aanschafwaarde desinvesteringen	-	-	-	-
Afschrijvingen	6.265-	4.779-	18.836-	29.880-
Afschrijvingen desinvesteringen	-	-	-	-
Saldo	5.399-	4.128-	4.564	4.963-
Stand per 31 december 2022				
Verkrijgings- of vervaardigingsprijzen	63.509	163.047	174.833	401.389
Cumulatieve waardeverminderingen en afschrijvingen	7.309-	157.794-	139.098-	304.201-
Boekwaarden	56.200	5.253	35.735	97.188
Afschrijvingspercentages	10,0%	20,0%	33,3%	

De materiële vaste activa bestaan volledig uit bedrijfsmiddelen die noodzakelijk zijn voor de bedrijfsvoering.

Onder de investeringen in materiële vaste activa zijn alleen de investeringen opgenomen waarvoor in 2022 geldmiddelen zijn opgeofferd.

3. Financiële vaste activa

	2022	2021
Waarborgsommen en bankgaranties		
Stand per 1 januari	65.578	65.578
Afgelost	-	-
Stand per 31 december	65.578	65.578
Participatie Coöperatieve INZET U.A.		
Stand per 1 januari	105.000	70.000
Storting	105.000	35.000
Impairment	-47.327	-
Stand per 31 december	162.673	105.000
Totaal	228.251	170.578

Betreft een waarborgsom voor PostNL (€ 2.100) en een waarborgsom (€ 63.478) voor huurgedeelte kantoorpand Argonaut. De Maag Lever Darm Stichting is een participatie aangegaan als lid in de Coöperatieve INZET | U.A. In 2022 heeft een bijzondere waardevermindering plaatsgevonden (impairment) voor het aandeel van de Maag Lever Darm Stichting in het resultaat van de afgesloten boekjaren.

4. Vorderingen en overlopende activa

	2022	2021
Debiteuren	65.815	34.161
Vooruitbetaalde kosten	113.348	38.703
Nog te ontvangen bedragen loterijen	1.171.376	859.600
Nog te ontvangen bedragen nalatenschappen	1.386.855	719.022
Nog te ontvangen bedragen overig	96.168	51.348
Stand per 31 december	2.833.562	1.702.834

De Nalatenschappen kunnen een looptijd van langer dan een jaar hebben. Alle andere vorderingen hebben een looptijd van korter dan een jaar. Een voorziening voor mogelijke oninbaarheid wordt niet nodig geacht.

5. Effecten

De beleggingen bestaan uit:

	2022	2021
Obligaties	2.874.144	3.644.013
Aandelen	1.201.453	1.386.225
Liquiditeiten	56.114	40.523
Stand per 31 december	4.131.711	5.070.761

De effecten zijn onderdeel van de handelsportefeuille, zijn ter beurse genoteerd en staan ter vrije beschikking van de stichting.

6. Liquide middelen

Banken	2022	2021
Rekening courant	3.681.621	2.828.757
Bedrijfsspaarrekening	1.173.116	3.442.769
Stand per 31 december	4.854.737	6.271.526

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

Passiva

7. Continuïteitsreserve

	2022	2021
Stand per 1 januari	2.500.000	2.500.000
Mutatie	-	-
Stand per 31 december	2.500.000	2.500.000

De continuïteitsreserve heeft als doel de voortgang van de werkzaamheden van de Maag Lever Darm Stichting veilig te stellen. De hoogte is gebaseerd op een risicoanalyse, waarin o.a. het risico op derving van inkomsten door overheidsmaatregelen of veranderend geefgedrag en verhoging van kosten door onverwachte calamiteiten is meegenomen. De continuïteitsreserve is door de directeur-bestuurder en de Raad van Toezicht vastgesteld op € 2.500.000. Hiermee wordt het risico van een maximale éénmalige inkomstendaling in enig jaar gedekt, waardoor de organisatie in staat is de langlopende subsidieprogramma's te blijven uitvoeren.

8. Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserve projecten

	2022	2021
Stand per 1 januari	2.183.572	2.450.816
Mutatie resultaat	-607.445	-267.244
Mutatie reserve financiële activa	0	0
Stand per 31 december	1.576.127	2.183.572

De bestemmingsreserve projecten kan strategisch ingezet worden als zich een bijzondere kans voordoet waar de Maag Lever Darm Stichting in wil investeren. De reserve wordt gemuteerd met het exploitatieresultaat dat overblijft na aftrek van dotaties of onttrekkingen aan fondsen of reserves.

Reserve vruchtgebruik

	2022	2021
Stand per 1 januari	36.794	36.794
Mutatie	-	-
Stand per 31 december	36.794	36.794

De baten uit vruchtgebruik worden toegevoegd aan de reserve vruchtgebruik. Dit omdat onduidelijk is wanneer de baten daadwerkelijk ten gunste van de Maag Lever Darm Stichting komen. Deze reserve valt vrij bij beëindiging van het vruchtgebruik.

	2022	2021
Totaal bestemmingsreserves	1.612.921	2.220.366

9. Langlopende schulden

Toegekende, nog niet uitgekeerde subsidieverplichtingen

	2022	2021
Stand per 1 januari	6.707.750	6.259.914
Af		
In het verslagjaar verrichte betalingen	-1.912.592	-2.518.409
Vrijval wegens afloop / niet doorgaan project	-75.771	0
Bij		
In het verslagjaar toegezegde subsidies WO	1.886.155	2.537.459
In het verslagjaar toegezegde subsidies Zorg	0	358.786
In het verslagjaar toegezegde subsidies Patienten organisaties	5.000	70.000
Beschikbaar	6.610.542	6.707.750
Af		
Te betalen binnen 1 (één) jaar	-4.249.863	-3.694.800
Stand per 31 december	2.360.679	3.012.950

Subsidieverplichtingen

Subsidies worden toegekend aan projecten die in beginsel langer dan één jaar duren. In het jaar van toekenning wordt de gehele verplichting ten laste van de exploitatie gebracht. Op balansdatum worden de verplichtingen gesplitst in korte termijn- en lange termijnschulden. Verplichtingen die maximaal één jaar na balansdatum verschuldigd zijn, worden als een korte termijnschuld opgenomen. Alle overige verplichtingen worden als een langlopende schuld verantwoord. De langlopende schulden hebben een looptijd variërend tussen de één en vier jaar.

De uitbetalingsronde van het 4e kwartaal 2022 ad € 663.286 is begin 2023 uitbetaald. Dit bedrag is verantwoord onder de post 'Te betalen binnen 1 jaar'.

10. Kortlopende schulden

	2022	2021
Subsidies projecten	4.249.863	3.694.800
Crediteuren	558.293	654.685
Te betalen NOW	0	140.529
Deltaplan Alvleesklierkanker	82.259	32.922
Vooruit ontvangen projectgelden	419.687	515.000
Af te dragen belastingen en premies sociale verzekeringen	158.886	163.136
Vakantiegeld verplichting	79.867	64.726
Vakantiedagen verplichting	102.776	91.708
Nog te betalen kosten overig	272.340	470.402
Totaal kortlopende schulden	5.923.971	5.827.908

Schulden

Alle kortlopende schulden hebben een looptijd van korter dan een jaar.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen

Loterijacties

Met de Stichting Loterijacties Volksgezondheid en de vereniging Samenwerkende Gezondheidsfondsen (SGF) is overeengekomen, dat 60% van de loterij opbrengsten wordt besteed aan het project Gezonde Generatie van de SGF.

Huurovereenkomst

De huurovereenkomst van onze huisvesting is aangegaan voor de resterende duur van 10 jaar. De huur wordt jaarlijks geïndexeerd.

Huur kantoorpand

Looptijd < 1 jaar	108.940
Looptijd 1 tot 5 jaar	435.760
Looptijd > 5 jaar	571.935
Totaal	1.116.635

Huurincentive

De Maag Lever Darm Stichting is gehuisvest in het Huis voor de Gezondheid (HvdG) aan stationsplein 123 te Amersfoort, samen met vier andere gezondheidsfondsen: Longfonds, Alzheimer Nederland, MIND en Diabetes Fonds. Stichting HvdG heeft als huurder van het pand een huurovereenkomst afgesloten en separaat overeenkomsten opgesteld met de afzonderlijke fondsen. Met ingang van 15 maart 2020 is een nieuwe huurovereenkomst afgesloten met de verhuurder aan het HvdG, met een looptijd tot 15 maart 2033. Het bestuur van de Stichting HvdG wordt gevormd door de bestuurders van de vijf fondsen.

De fondsen zijn in dit kader bij bestuursbesluit een verplichting aangegaan naar elkaar met betrekking tot een mogelijk financieel risico dat kan optreden bij een of meer van de fondsen als gevolg van onvoorziene financiële omstandigheden, waardoor aanleiding kan zijn om een deel van de gehuurde ruimte af te moeten stoten. Dit besluit is genomen ter vervanging van een in de huurovereenkomst op te nemen breakoptie. De maximaal gezamenlijke verplichting bedraagt € 565.000, waarvan het aandeel voor de Maag Lever Darm Stichting maximaal € 60.624 bedraagt. De fondsen kunnen slechts éénmalig aanspraak maken op een uitkering uit deze gezamenlijke verplichting, zijnde per 1 maart 2028. De hoogte van de betreffende uitkering zal naar rato van het aantal af te stoten vierkante meters worden vastgesteld en kan nimmer meer bedragen dan 50% van het bedrag dat overeenkomt met het sinds het sluiten van de

nieuwe huurovereenkomsten geldende aantal vierkante meters. Een en ander is vastgelegd in een onderhavige overeenkomst tussen de fondsen.

Coöperatieve INZET | U.A.

De Maag Lever Darm Stichting is een samenwerking aangegaan met andere stichtingen / goede doelen en private ondernemingen met voor de Maag Lever Darm Stichting als doel impact te maken op de ontwikkeling van E-Health en Techno startup bedrijven, om op deze wijze de toegankelijkheid van de gezondheidszorg voor patiënten te vereenvoudigen en te vergroten. Deze samenwerking is vormgegeven door een participatie te nemen in Coöperatieve INZET | U.A. Om het doel te bewerkstelligen heeft de Maag Lever Darm Stichting de toezegging gedaan om in een tijdbestek van maximaal 10 jaar € 350.000 te verstrekken. Ultimo 2022 is voor € 210.000 verstrekt aan kapitaalinjecties in de participatie, waarmee de resterende verplichting € 140.000 bedraagt.

Niet verwerkte rechten

Nalatenschappen

Per einde boekjaar is er een fidei-commis de residu op vijf nalatenschappen. Deze nalatenschappen zijn op nihil gewaardeerd. Het genot van deze vruchten wordt in het jaar van ontvangst tot de baten gerekend en verantwoord onder de post legaten en erfstellingen.

Toelichting op de Staat van baten en lasten

11. Toelichting op de geworven baten conform RJ650

	Totaal	Particulieren	Bedrijven	Loterijorganisaties	Andere organisaties zonder winststreven
Collecte	504.297	504.297	-	-	-
Donaties en giften	3.664.000	3.503.607	160.393	-	-
Bijdrage partnerships	51.500	-	51.500	-	-
Nalatenschappen	1.580.004	1.580.004	-	-	-
FON Deltaplan Alvleesklier Kanker	205.672	133.234	72.438	-	-
Major donors	164.650	164.650	-	-	-
Particuliere acties	84.496	84.496	-	-	-
Zuiderzee Klassieker	81.357	81.357	-	-	-
Acties van derden	2.145.124	-	-	2.145.124	-
Vermogensfondsen	279.000	-	-	-	279.000
Totaal 2022	8.760.100	6.051.645	284.331	2.145.124	279.000
Totaal 2021	8.636.787	5.991.267	597.407	1.928.613	119.500
Begroting 2022	9.446.000	6.597.000	549.000	1.950.000	350.000

Collecte

Voor het tweede jaar is er gebruik gemaakt van een hybride collectebus en konden donaties zowel contant als met een QR-code worden gedaan. De gemiddelde opbrengst per collectebus is gedaald naar € 75 ten opzichte van € 90 in 2021, maar ligt nog steeds ruim boven de opbrengst per collectebus voor de pandemie.

Donaties en giften

De inkomsten uit het particuliere donateursprogramma zijn met € 511.000 gedaald ten opzichte van 2021. Onder andere de oorlog in Oekraïne heeft effect gehad, hierdoor is een verschuiving ontstaan in geefgedrag; van gezondheid door covid, naar noodhulp door de oorlog.

Bijdrage partnerships

Er heeft een pilot plaatsgevonden met een maaltijdboxaanbieder en inkomsten zijn gerealiseerd met bestaande relaties en startende partnerships.

Nalatenschappen

Mede dankzij een paar hele grote nalatenschappen liggen deze baten ruim € 300.000 hoger dan de begroting.

Major Donors

Major Donors zijn donateurs die op jaarbasis € 1.000 of meer schenken. De opbrengsten van Major Donors zijn met € 43.000 gestegen ten opzichte van 2021.

FON Deltaplan alveesklierkanker en Zuiderzee Klassieker

De Zuiderzee Klassieker heeft weer regulier - in pre-pandemie vorm - plaatsgevonden in het najaar van 2022.

De Deltaplan Challenge Ameland werd voor de tweede keer, zonder beperkende maatregelen, georganiseerd (vanuit het FON Deltaplan Alvleesklierkanker).

Acties van derden

Hieronder worden de bijdragen van de Vriendenloterij en de Stichting Loterijacties Volksgezondheid (SLV) verantwoord. De Maag Lever Darm Stichting ontvangt deze bijdragen sinds 1996. De opbrengst uit de loterijen zijn € 216.000 hoger dan de opbrengsten van 2021.

	2022	2021
VriendenLoterij geormerkte loten	654.139	544.787
Nationale Postcode Loterij ongeormerkt loten	900.000	975.953
Nationale Postcode Loterij extra bijdrage	90.314	-
Lotto & Krasloterij	500.671	407.873
Totaal	2.145.124	1.928.613

In 2021 heeft de Nationale Postcode Loterij € 500.000 toegekend voor een extra bijdrage voor het project 'When Nature Calls'. In 2022 is er € 90.314 aan dit project besteed de rest van het toegekende bedrag staat nog op de balans en wordt gedurende de looptijd nog besteed.

12. Besteed aan doelstellingen

Algemeen

De directe bestedingen aan de doelstellingen zijn € 1.113.000 lager dan begroot. Het percentage doelbesteding ten opzichte van de totale baten bedraagt 72,6%. (2021: 81,8%) Het gemiddelde percentage over de afgelopen 3 jaar bedraagt 74,6%, ruim boven de norm van 70% die de erkenningsregeling van het CBF hanteert.

Wetenschappelijk onderzoek

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
Directe kosten	1.843.976	2.312.500	2.520.836
Doorbelaste uitvoeringskosten	776.612	602.787	582.497
Totaal	2.620.588	2.915.287	3.103.333

Voorlichting

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
Directe kosten	1.344.732	1.685.000	1.238.723
Doorbelaste kosten fondsenwerving t.b.v. voorlichting	624.167	986.850	831.669
Doorbelaste uitvoeringskosten	1.453.571	1.484.648	1.409.586
Totaal	3.422.469	4.156.498	3.479.978

Zorg

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
Directe kosten	315.396	400.000	479.950

13. Wervingskosten

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
Directe kosten	624.167	986.850	831.669
Acties derden	160.000	200.000	-
Doorbelaste uitvoeringskosten	580.741	701.263	599.377
Totaal	1.364.908	1.888.113	1.431.046

Om fondsen te verkrijgen zoekt de Maag Lever Darm Stichting contact met haar gevers door middel van mailingen, telemarketing, de website en haar collecte. Deze middelen worden niet alleen ingezet voor de 'geefvraag' maar zijn ook altijd zeer duidelijk voorlichtend van karakter. Met voorlichtingscampagnes en via sociale media verspreiden we kennis uit onderzoek naar onze doelgroepen, maar de campagnes hebben ook een fondsenwervend en voorlichtend karakter. Omdat de fondsenwervende activiteiten altijd een inhoudelijke boodschap hebben, wordt 50% van de gemaakte kosten ten laste gebracht van Voorlichting.

De wervingskosten zijn € 66.138 lager ten opzichte van 2021. De totale geworven baten zijn € 8.760.100.

In 2022 heeft de Maag Lever Darm Stichting een percentage kosten eigen fondsenwerving ten opzichte van de baten eigen fondsenwerving van 15,5% (2021: 16,6%).

14. Beheer en Administratie

Kosten Beheer en Administratie zijn de kosten die de organisatie maakt in het kader van de interne beheersing en administratievoering en die niet worden toegerekend aan fondsenwerving of de doelstelling. Naast de directe kosten wordt ook een deel van de uitvoeringskosten toegerekend aan Beheer en Administratie.

De uitvoeringskosten worden op basis van een reële verdeelsleutel berekend.

15. Saldo financiële baten en lasten

	2022	2021
Dividend	76.829	74.535
Gerealiseerde beleggingsresultaten	245.665-	48.929
Ongerealiseerde beleggingsresultaten	719.210-	173.502
Rente op beleggingen	24.639-	-
Kosten van beleggingen	26.365-	27.243-
Netto beleggingsresultaat	939.050-	269.723
Impairment Participatie Coöperatieve INZET U.A.	47.327-	-
Ontvangen rente en overige inkomsten	34.954	7.533
Bankrente en kosten	67.347-	93.654-
Saldo Financiële baten en lasten	-1.018.770	183.602

Zie nadere toelichting op ons beleggingsbeleid op p. 27 van het bestuursverslag.

Overige toelichtingen

Lastenverdeling 2022

Volgens de richtlijnen van het CBF moeten lasten toebedeeld worden aan werving baten, doelstelling en aan Beheer en Administratie. Onderstaand schema geeft deze verdeling weer. Daaronder staan de kengetallen die betrekking hebben op de besteding in 2022. De directe kosten zijn rechtstreeks toegerekend en zichtbaar gemaakt. De personeelskosten, huisvestingskosten, kantoorkosten en afschrijvingskosten zijn via een reële verdeelsleutel als volgt opgenomen:

	2022	2021
Wetenschappelijk onderzoek	22,60%	18,29%
Voorlichting	42,30%	44,26%
Werving	16,90%	18,82%
Beheer en Administratie	18,20%	18,63%

Verdeling naar bestemming

Bestemming	Doelstelling			Wervingskosten		Beheer en administratie	Totaal 2022	Begroting 2022	Totaal 2021
	WO	Zorg	Voorlichting & communicatie	Eigen fondsenwerving	Acties derden				
Bestedingen									
Subsidies	1.843.976	315.396	-	-	-	-	2.159.372	2.712.500	3.000.786
Voorlichtingsactiviteiten	-	-	1.344.732	-	-	-	1.344.732	1.685.000	1.238.723
Fondsenwerving	-	-	624.167	624.167	160.000	-	1.408.333	2.173.700	1.663.338
Uitvoeringskosten									
Personeelskosten									
- salarissen	393.837	-	737.138	294.507	-	317.161	1.742.643	1.790.208	1.523.654
- sociale lasten	74.244	-	138.961	55.519	-	59.789	328.512	364.672	289.232
- pensioenen	21.013	-	39.330	15.713	-	16.922	92.978	85.000	76.732
- overige personeelskosten	143.915	-	269.363	107.618	-	115.896	636.791	360.120	494.380
Huisvestingskosten	47.482	-	88.871	35.507	-	38.238	210.098	228.500	201.791
Kantoor- en algemene kosten	96.121	-	179.909	71.878	-	77.408	425.316	579.000	598.997
Totale kosten	2.620.588	315.396	3.422.469	1.204.908	160.000	625.414	8.348.775	9.978.700	9.087.633

Toelichting berekeningswijze

In de specificatie 'Verdeling kosten naar bestemming' worden de kosten die de Maag Lever Darm Stichting maakt, verdeeld over doelstellingen, wervingskosten en beheer en administratie. De gemaakte kosten zijn in overeenstemming met de voorgeschreven indeling (conform Rj 650) verdeeld over de kostensoorten. Hier zijn de directe kosten, waarvoor een factuur is ontvangen, direct ten laste van de betreffende kostensoort gebracht. De personeelskosten evenals de kosten voor huisvesting, kantoor- en algemene kosten worden verdeeld op basis van een verdeelsleutel gebaseerd op de bruto personeelslasten.

Toelichting Uitvoeringskosten

Het bureau van de Maag Lever Darm Stichting

De activiteiten van de Maag Lever Darm Stichting worden gecoördineerd en uitgevoerd vanuit het bureau in Amersfoort. Op 31 december 2022 had de Maag Lever Darm Stichting 41 betaalde medewerkers in dienst (in 2021: 35). Dit komt overeen met 31,75 fte (2021: 27,12 fte).

Er zijn geen werknemers werkzaam buiten Nederland (over 2022 en 2021: nihil).

Huisvestingskosten

De huisvestingskosten liggen in lijn met de begroting en de realisatie van 2021.

Kantoor- en algemene kosten

De kantoor- en algemene kosten zijn lager uitgevallen dan de begroting en de realisatie van 2021.

Beheer en administratie

Dit zijn kosten die de Maag Lever Darm Stichting maakt voor de (interne) beheersing en administratievoering. Tot de kosten van beheer en administratie behoren de algemene indirecte kosten, die van de afdeling Bedrijfsvoering, met uitzondering van de directe inspanningen ten behoeve van de doelstellingen.

De personele kosten evenals de kosten voor huisvesting, kantoor- en algemene kosten zijn verdeeld op basis van een verdeelsleutel gebaseerd op de bruto personeelslasten. De totale lasten van de Maag Lever Darm Stichting bedroegen in 2022 € 8.348.775. Hiervan is een bedrag van € 625.414 besteed aan beheer en administratie: 7,5%.

Bezoldiging directeur-bestuurder

De Raad van Toezicht heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd. Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt de Maag Lever Darm Stichting de Regeling beloning directeuren van goede doelen organisaties.

De regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De weging van de situatie bij de Maag Lever Darm Stichting vond plaats door De Raad van Toezicht. Dit leidde tot een zogenaamde BSD-score van 430 punten (functiegroep H) met een maximaal fulltime jaarinkomen van € 130.699.

Het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellings, de werkgeversbijdrage pensioen en de overige beloningen op termijn bleven binnen het in de regeling opgenomen maximum bedrag van € 216.000 per jaar. De belaste vergoedingen/bijtellings, de werkgeversbijdrage pensioen en de overige beloningen op termijn stonden bovendien in een redelijke verhouding tot het jaarinkomen.

In 2022 werden een aantal taken van de directeur-bestuurder gedurende een periode in wisselende intensiteit waargenomen door een interim directeur. De totale betaalde vergoeding van € 31.460 incl. BTW is marktconform voor interim directieleden.

De hoogte en samenstelling van de bezoldiging worden hieronder schematisch weergegeven:

Naam	B.M. Tool	M. van Oort
Functie	directeur-bestuurder	directeur-bestuurder ai
Dienstverband		
Aard (looptijd)	onbepaald	bepaald
Uren	40	16
Part-time percentage	100	40
Periode	01-01 / 31-12	27-09 / 31-12
Bezoldiging €		
Jaarinkomen		
Bruto loon/salaris	102.117	-
Vakantiegeld	8.169	-
Vergoeding	-	31.460
Totaal	110.286	31.460
Belastbare vergoedingen/bijtellings	-	-
Pensioenlasten werkgeversdeel	7.575	-
Totaal bezoldiging 2022	117.861	31.460
Totaal bezoldiging 2021	114.752	-

De leden van de Raad van Toezicht vervullen hun functie op vrijwillige basis en ontvangen hiervoor geen vergoeding.

Verschillenanalyse

	SBL	Begroot	Verschil
Baten			
- Collecte	504.297	720.000	-215.703
- Donaties en giften	3.828.650	4.217.000	-388.350
- Bijdrage partnerships	51.500	270.000	-218.500
- Nalatenschappen	1.580.004	1.300.000	280.004
- FON Deltaplan AVKK	205.672	210.000	-4.328
- Particuliere acties	165.853	500.000	-334.147
- Vermogensfondsen	279.000	279.000	-
- Overige baten	-	-	-
Baten uit eigen fondsenwerving	6.614.976	7.496.000	-881.024
Baten uit acties van derden	2.145.124	1.950.000	195.124
Som der baten	8.760.100	9.446.000	-685.900
Lasten			
Besteed aan doelstellingen			
- Wetenschappelijk onderzoek	2.620.588	2.915.287	-294.698
- Voorlichting	3.422.469	4.156.498	-734.028
- Zorg	315.396	400.000	-84.604
	6.358.454	7.471.784	-1.113.331
Wervingskosten			
- Kosten eigen fondsenwerving	1.204.908	1.688.113	-483.206
- Kosten acties van derden	160.000	200.000	-40.000
	1.364.908	1.888.112	-523.206
Beheer en administratie			
- Kosten beheer en administratie	625.414	618.803	6.611
Som der lasten	8.348.775	9.978.700	-1.629.926
Saldo voor financiële baten en lasten	411.325	-532.700	944.025
Saldo financiële baten en lasten	-1.018.770	-93.000	-925.770
Resultaat voor resultaatbestemming	-607.445	-625.700	18.255

De exploitatie van de Maag Lever Darm Stichting laat een negatief saldo van baten en lasten zien van € 607.445. Er was ook een negatief saldo van baten en lasten begroot van € 625.700.

Bijna alle baten zijn lager uitgevallen dan begroot. Gedurende het jaar hebben we daardoor de verwachtingen logischerwijs naar beneden moeten bijstellen. Het totaal van de uitgaven aan doelbesteding in 2022 is lager dan begroot maar geheel in lijn met de maatregelen die gedurende het jaar zijn genomen. De genomen maatregelen waren erop gericht om het begrotingstekort in 2022 te verkleinen. Er is bewust gekozen om een aantal uitgaven niet te doen.

De fondsenwervende kosten zijn lager uitgevallen door het niet volledige kunnen benutten van de begroting door ondercapaciteit en door het maken van andere keuzes op basis van analyses, dit laatste gold met name voor het donateursprogramma. De noodzaak voor het aantrekken van externe krachten voor het ondervangen van ondercapaciteit had tegelijkertijd een verhogend effect op de fondsenwervende kosten.

Opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening is, onder verantwoordelijkheid van de directeur-bestuurder, opgemaakt d.d. 24 mei 2023 ten kantore van de Maag Lever Darm Stichting op het Stationsplein 123 te Amersfoort.

Vaststelling en goedkeuring

De jaarrekening 2022 is door de Raad van Toezicht goedgekeurd in de vergadering van 24 mei 2023 en diezelfde dag vastgesteld door de directeur-bestuurder.

Ondertekening

Aldus opgemaakt en ondertekend door de directeur-bestuurder en leden van de Raad van Toezicht van de Maag Lever Darm Stichting.
Amersfoort, 24 mei 2023

Mw. B.M. Tool

directeur-bestuurder

Jhr. mr. J.P. Backer

voorzitter Raad van Toezicht

Mw. dr. A.M.T.J. Deveer

vice-voorzitter Raad van Toezicht

Dhr. prof. dr. A.J. Bredenoord

lid Raad van Toezicht

Mw. I.M.B. Hogenelst

lid Raad van Toezicht

Mw. H.M. Jacobs-van Vliet

lid Raad van Toezicht

Mw. V.M.S. Peulen

lid Raad van Toezicht

Overige gegevens

Controleverklaring

De controleverklaring is opgenomen op pagina 56 en 57.

mazars

Watermanweg 80
Postbus 23123
3001 KC Rotterdam
T: 088 277 13 68
dion.plouvier@mazars.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de raad van toezicht van
Nederlandse Maag Lever Darm Stichting

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Nederlandse Maag Lever Darm Stichting te Amersfoort gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de reserves en fondsen van Nederlandse Maag Lever Darm Stichting per 31 december 2022 en van het saldo van baten en lasten over 2022 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022
2. de staat van baten en lasten over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Nederlandse Maag Lever Darm Stichting zoals vereist de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Mazars N.V. statutair gevestigd te Rotterdam (KvK Rotterdam nr. 24389296)

mazars

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit het voorwoord directeur-bestuurder en het bestuursverslag.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- alle informatie bevat die op grond van RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole en anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

mazars

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;

3

mazars

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan de raad van toezicht dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad van toezicht over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Rotterdam, 26 mei 2023

Mazars N.V.

Origineel getekend door: drs. D.D. Plouvier RA

4

maag
lever
darm
stich
ting